

DEBRECZENI HIRLAP

Elfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:
Kutasi Imre.
Szerkesztő:
Katona Imre.

Szerkesztőség: Piacz-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Debreczen január 6.

Páratlanul nagyszerű az az ünnepély, mely most folyik le hazánk fővárosában. A magyar nemzet ünnepel. Ünnepli élő nagy költőjének, a regényirodalom leghatalmasabb művelőjének: Jókai Mór-nak irodalmi munkálkodása félszázados jubileumát.

Volt, volt már nem egyszer ünnep e hazában, de igazibb s erkölcsileg nagyobb jelentőségű: még soha.

Élő nagy férfiunkat ünnepli a nemzet egyetem; ünnepli a kormány, a hatóságok, egyesületek, — ünneplik nagyok és hatalmasok, kicsinyek és gyöngék, de a kik mind igazán és mélyen érzik, hogy az a férfi, a kit ünnepelnek, már halhatatlan lett életében.

Nagyszerű, lélekemelő ünnepség az, mely ma azon városban folyik le, hol a nemzet szíve dobog, mely ünnepségek külső fényét, erkölcsi értékét bearanyozza az a tény, hogy az Árpád által vérrel szerzett, vérrel oltalmazott haza minden lakója lelkesült örömmel vesz benne részt közel és távol egyaránt.

Mert Jókai Mór e hazában: mindenkié, mert Jókai Mór a hazára, lakói összességére és egyeseire is fényt szer-

zett ötven évre terjedő irói működésével, melynek sikerét csodálja mindenki, idehaza és a külföldön, a hol a művelődés fátyla lobog, vagy mécsese pislog.

De hát ki az a Jókai Mór, a kit egy nemzet napokon át ünnepel, ki előtt meghajol minden nagy tekintély, kihez föl-emelkedik a porszemhez hasonló csekély névtelen emberek egész serege?

Egy író, — kit a gondviselés jókedvében adott a magyar nemzetnek, ki tolálával, műveiben ép oly örök emléket emelt magának, mint a mily el nem multható dicsőséget szerzett a nemzetnek, amelyhez tartozik.

Ha igaz, hogy vannak emberek, a kiknek már bölcsőjénél mosolyogva állanak meg a muzsák, a kik már gyermekkorukban kitüntetik, hogy végtelenül többet örökölték a szellemi erők hatalmas tényezőiből, kiket már eleve nagy szerepre hozott el a végzet, úgy Jókai Mór bizonyára ilyen kiváltságos egyén.

Már gyermekkorában nagyobb volt, mint társai — s mint ifju kimagaslott kartársai közül.

Pedig nagyszerű idő volt az az ő ifju kora. Az a kor volt az, melyre századokig várt a magyar nemzet. Az ébredés kora s Jókai Mór, ott volt 1848-ban azon ifjak közt, kik megcsinálták a márczius 15-diki nagy napot, mely nyitánya volt ugyan a függetlenségi harc bús tragédiájának, de a mely nap egyszersmind a mai Magyarország nagyságának, életképességének s szép jövőjének sziklakemény-ségű alapkövét képezi.

Mint író már ekkor hirneves volt; ismerte a nemzet, — de a szeretetet, a bálványozást abban az időben érdemelte ki, a midőn a magyar „szerte nézett s nem lelé honját e hazában“, — mikor az egész nemzet egy mozdulatlan tetszhalott volt, mikor az igaz hazafiak nem tudtak hinni, hogy a letiprott haza, melynek földjén „csipongva ütött tanyát a szemtelen veréb“ — „fel fog virulni még“, mikor apát fia, testvér testvért eladott, mikor sokan uj hont mentek keresni tul a tengeren, mikor mint oldott kéve kezdett széthullani ez a nemzet, melyet nyolcz század bus zivatara megfogyasztott talán, de meg nem tört — soha. . .

E bus korszak éltető lelke volt Jókai Mór.

Ő hirdette, hogy a nemzet csak tetszhalott, ő hirdette, hogy lesz még a honfi-vértől áztatott szent földön zöld fű, hogy csakugyan derülni fog még a költőtársától megjósolt szebb kor, mely után ezek epedtek e nemzetből, mely megbűnhötte a multat s jövődőt.

Örök szép regényeiben, humoros, tré-fás irataiban, ezredéveket előműveiben s a mig lehetett, — de hirdette buzgón, kitartással, hogy nem kell kétségbeesni, van feltámadás.

Oh mérhetetlen nagyságu látnoki lélek, mennyi szóval ki nem fejezhető hálával tartozunk mi neked, hogy csodás hon-szerelemtől duzzadó műveiden tápláltad kétségbeesett apáinkat, kik vérző szívvel bár, de mégis hívek maradtak a földhöz, mely ápol s eltakar, melynek minden

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

JÓKAI.

Félszázados irói jubileumára.

Irta és a mai Jókai ünnepélyen szavalta:

Komócsy József.

Van-e méltó szó, a mely őt dicsérje,
A mindig hivat, igazat, nagyot?
Gyöngye a lantnak zengőhúru ércze,
Hangot a dal ha nevéből kapott;
Ő egy nemzetnek örök dicsősége,
Hozzá hasonlót hosszú századok, —
Mik elmultanak, még alig szülnének:
És mégis róla zendül most ez ének.

Milliók szíve forró dobbanása
Egyetlen hanggá válik e napon,
S a hódolat, melynek még nem volt mása:
Nagy nevet zengi millió ajakon.
Hozzá sovárg a lélek édes vágya,
Midőn őt látja amaz alapon,
Mit oly magasra épített magának,
Hogy arról fénye nemzetére árad!

És ez a nemzet ünnepelni jött el,
Hogy a lángésznek tartson ünnepet,
Az égi lángnak, mely nincs fedve köddel,

Mely bevilágít hegyet, völgyeket:
És megtelik minden szív szent örömmel,
Hogy látja őt egy félszázad felett,
Ki életében — már is halhatatlan:
Mert az ő fénye ég — kiolthatatlan!

De nem hideg fény ég az ő lelkében,
Mely mint a Sziriusz csak felragyog,
Hideg sugárit hántve szét az éjben,
Mint a hogy szokták ezt a csillagok:
Ő fellobog az istenek tűzében,
Érzései mind teremtő napok:
Erezzük hevét ama sugaraknak,
Melyekből tündérvirágok fakadnak!

Mily pazar kézzel szórja szét virágait:
Romok felett is életet teremt;
Lelke még a sirba is világít,
Hogy megmutassa, mi van odalent;
A fájdalomtól boldogságba kábit;
Megvigasztalja a reménytelent,
S annak, kit megmart az élet kigyója:
Rézkigyót emel és lesz gyógyítója! . . .

Oh, volt idő, mikor mély gyászba minden, —
Halálos volt a sötét nyugalom.
Véltük: elhagyott már az örök lsten.
Mi lett az ország? . . . egy nagy sirhalom,
Megrendült lelkünk az ígérő hilben:
Már azt sem hittük, hogy van fájdalom.
A próféták is mind elhallgatának.
Bus éjjelen a sötét tetszhalálnak.

S midőn ocsudva ébredezni kezdünk,
Érezni — hogy fáj! — a bilincseket:
Megvillant fényes lángesze felettünk,
Mint az „Ur lelke a vizek felett“:
Szívünk reménye akkor újra feltűnt,
Hogy jönni fog újra egy napkelet,
S bár még körülvevett minket a nagy éjjel:
De ő virasztott tündérszép mesével.

A költészetnek istenerejével
Fölszárítá a véres könnyeket;
A nemzet sebet gyöngéden kötö el:
Munkában élt át nappalt, éjjelet;
Majd könnyezve, majd édes nevetéssel
Ébresztgeté az új reményeket:
És megtanított hinni és remélni,
Hogy újra fog még ez a nemzet élni!

Álmokat látott, miket elbeszélve,
Lelkünköt vitte fényes szárnyain;
A szebb jövődőt szötte a regébe:
Mi sejtettük azt az ő álmain.
Ez volt szívünknek igaz enyhülése,
Melyről midőn eltűnt a szikla-kin,
Miként hajdan az Urnak sirboltjáról,
Keblünk — éreztük, tetőre lángol!

Oh nagy, csodálatos az Eg kegyelme,
Mely nekünk benne egy Váteszt adott
Igy egyesülve aranyshiv, lángelme:
A nemzetélet mélyeig hatott;
De véghetetlen fennkölt hon szerelme

rögét honfivér öntözött, melynek mindenikéhez egy-egy szent emlék csatol.

A ki ösmeri az utolsó negyven év történetét, a ki ösmeri Jókai irodalmi működését s e kettőt összeegyeztetni tudja, csak az érti meg Jókai nagyszerű hatását, csak az tudja fölfogni a mostani ünnepeletetés óriásilag nagy jelentőségét. . .

Nem lehet azt szavakkal kifejezni, nem írhatja le gyarló kéztől mozgatott toll.

Az angolnak nagy Shakespeare, vagy Byron, — a németeknek Schiller és Goethe, — az olasznak Dante, Petrarca, a spanyolnak Cervantes, a francziáknak Hugó Viktor, vagy a többi szellem óriások, — nekünk együtt véve több Jókai, mert egy kétségbeesett kor bánatos nemzedékét tanította hazátszeretni, hinni, lelkesedni, tenni és hatni az imádott hazáért.

Ez az imádott haza a Magyar haza! Az, mely ma egyik hű és nagy fiát ünnepli, ahogy megérdemli. . .

Előtte vonul el a nemzet küldötteinek díszes serege. Meghajolnak: nem a költő király, de a honszerelm apostolának kristálytisza jellemmel bíró alakja előtt s e meghajlásban egy magát nagyrabecsülni méltán tudó nemzet méltósága nyilatkozik meg — a legfényesebben.

A tróntól le a palotáig ünnepe van ma a nemzetnek.

Jókai Mór elérte írói működésének ötvenedik évfordulóját.

Elérte azt, hogy életében halhatatlannitva lett a magyar nép szeretete által. . .

A szobor, mit majd egykor emelni fognak, a százados vihar alatt megsemmisülhet, de Jókai emlékét s az iránta való rajongó szeretettel, hálás elismerést a nemzet szívéből nem írhatja ki más, a nemzetet az élők sorából kivesztő hatalom.

De ez nem történhetett meg soha. Hisz Jókai írta, hogy a nép nem veszhet el soha.

Ne is vesszen el . . .

Adta kezébe azt a balzsamot:
Melylyel enyhített, gyógyított, vigasztalt
S lelkünknek nyújtott megterített asztalt.

És nyújt ma is. Az istenek kelyhéből
Táplálja is egyre nemzetét.
És Európa az ő nagy nevétől —
Ez ünnepen ma hangzik szérteszét.
Nem vehetik el szívét nemzetétől,
De megcsodálják lángoló esztét:
Az örök munka ragyogó lelkének
Hármoniján végtelen dicsőének!

Óh hozzatok babért ma a dicsőnek
Hazám fiai és leányai:
Mutassátok meg a jövő időknek,
Hogy mi nektek ma — Jókai!
Századok után évszázadok jönnek,
Kiráól akkor is fogják mondani:
Ó a magyar faj örök dicsősége,
Ó halhatatlan nemzete szívébe!

JÓKAI.

Szavalt a szegedi 6-iki Jókai ünnepen Szirmai Imre.

Dicső haitétkát övezze borostyán,
Halhatatlan neve legyen ércbe vésvé.
Népek vetekednek, hódolatot hozván,
Valahogy e naptól egy is el ne késne.
Ünnepén a magyar géniusznak,
Szemeink ma csudás tűzben úsznak.

S a Duna, Tisza Nándornál elfutó
habjai beszéljenek e nemzet s nagy költője
Jókai Mór örök dicsőségéről . . .

Szombathy János.

— Apponyi Albert gróf az egyházpoltikai javaslatról. Képviselői körökből vesszük a következő sorokat:

Ujév napján egy szabadelvű párti képviselő találkozáván Apponyi gróffal, ama reményességét fejezte ki előtte, hogy az egyházpoltikai javaslatokat támogatásban fogja részesíteni, A nemes gróf, több nyíltsággal, mint ugyanaz napon parthivei előtt tette, olyanformán válaszolt, hogy: majd ha fagy! Ebben a nem egészen új mondasban mindenesetre több volt az őszinteség, mint a szellem. A kik figyelemmel kísérték Apponyi gróf eddigi nyilatkozatait az egyházpoltikai kérdésekről, azokat egyáltalán nem lehet meg az ő állásfoglalása. Épen az lett volna meglepő, ha nem így járt volna el. Cserben — hagyta ő már egyszer kicsinyes ürügyek alatt a közigazgatási államosítást is, a melyre nézve pedig mindenesetre több joggal emelt paternitási igényeket. A ki figyelemmel kísérte eddigi nyilatkozatait az egyházpoltikai kérdésekben most is teljesen elő lehetett készülvén a cserbenhagyás újabb kiadására Apponyi gróf igaz hatalmas beszédekét tartott az egyházpoltikai reformok mellett, de mindenik beszédében gondosan fennirtott a maga számára egy kibuvó ajtót. Apponyi gr., igaz, ékeskészlésének egész erejével hirdette a reformoknak állami és nemzeti szempontjából való szükséges voltát — de csak addig, a míg fel lehetett tenni, hogy a kormányának nem sikerült a reformjavaslatok közül, nem sikerült a legfontosabbat is előterjeszteni. Attól a perctől kezdve, hogy ez a javaslat is a ház asztalán fekszik, megszűnik Apponyi Albert grófnak az egyházpoltikai reformok iránt való lelkesedése. Ujévi beszédében már egészen más hurokat penget, édes-keveset törődik a reformokkal, melyek nemrég állami és nemzeti szempontból annyira szükségesek — voltak s most már a pártjának összetartására az, a mire szükség van, a mire egész gondját fordítja. Nincs ebben az eljárásban semmi meglepő, semmi olyan a mire az előzmények után el ne lehetünk volna készülvén. A különös csak az, hogy mégis az Apponyi gr. initimusi vádolják a kormányt az egyházpoltikai kérdések terén pártmanőverrel és taktikázással!

— A képviselőház munkarendje. A képviselőház tudvalevőleg e hó 15-en ül ujából össze. A háznak nem lesz oka ra panaszkodni, hogy nincs dolga, mert három nagyfontosságú tör-

Szívünk dobogása magasabb, büszkébb lett,
Gondolatunk sasként, szabadon fenn szárnyal.
Mert nem önmagának, egész nemzetének
Építé templomot, lobogó oltárral.
Magyar névnek, hirnek szent egyháza,
Dölyfös ellent pompád megalázza.

Csüggedező hittel mennyit tévelyegtünk,
Létünk joga felől majd kétségbe esvén.
Zivatarok árja megáradt felettünk,
Gyakorta elbujt a kivezető ösvény.
Ezer évrnek bús kóden keresztül
Lelkünkbe ma új reménység rezdül.

Nem lehet az, hogy a kiélt roha törzsnek
Száradóban új, szebb hajtása fakadjon,
Kit egy márcziusi fuvalom kiönthet,
A természet tavaszt néki minek adjon?
A nagy ember nem önbecsén drága,
Létjogunknak élő bizonyosága.

Körülöttünk im a század lelke bágyadt,
Méhe az időknek kimerült, meddő lett.
Kebelünkben akkor nagy fényesség támadt
Messzi világotlván a multnak, jövőnek.
Dicső lángész, ki nem alvó faklya,
Lobogásod egész világ látja.

Képelete — másnak — szép, hideg csillagzat,
Ah de nekünt otthon, melengető tűzhely.
Bámul az idegen, ha szavára hallgat,
De a mi vérünk felforr ősi, magyar tűzzel

vényjavaslat várja, így a telepítésről, a mezőreadórségről és az örökösödési eljárásról szóló törvényjavaslatok, melynek tárgyalása — hozzáadva a nagyobb számban egybegyűlt kérvényeket — kétségkívül elfog tartani február közepéig, mire az ülésszakot bezárják.

— Piener Budapesten. Piener esztrák pénzügyminiszter Gruber pénzügyi tanácsos kíséretében tegnap este több napi tartózkodásra a fővárosba érkezett. A két pénzügyminiszternek küszöbön álló tanácskozása számos, közösen érdeklő kérdésre fog ugyan kiterjeszteni, de első sorban mégis azon kérdésre, hogy az államjegyekben minő összeg vonassék be az idén. A tavalyi — erre vonatkozó megállapodások ugyanis régen tul vannak haladva és a két állam kincstárának oly nagy összegek állanak ugyanis elzárva rendelkezésre, hogy akár 200 milliónyi összegben is be lehet azonnal vonni az államjegyeket. Nem lehetetlen tehát, hogy a két pénzügyminiszter abban állapodék meg, hogy azon, az államjegyek bevonására vonatkozó törvényjavaslat, — mely legközelebb a két törvényhozás elé lesz terjesztendő, nem 100 millió, hanem sokkal nagyobb összegről fog szólni.

Értésülésünk szerint a pénzügyminiszterek a kötelező koronaérték behozatalára vonatkozó törvényes módok felől is fognak tanácskozni.

— Hieronymi Bécsben. Bécsből távirják, hogy Hieronymi belügyminiszter tegnap reggel több napi tartózkodásra oda érkezett. A miniszternek mostani bécsi tartózkodása főleg a most Bécsben időző főhercegeknél az évforduló alkalmából történendő tisztelgésekkel áll kapcsolatban. A miniszter a legközelebbi napokban a főhercegek által külön kihallgatáson fog fogadtatni, Hieronymi miniszter ezt az alkalmat egyuttal arra is felhasználta, hogy Bachquehem — marquis belügyminiszterrel, valamint Kielmans gróf helytartóval érintkezék. Hieronymi belügyminiszter a tegnapi nap folyamán hosszabb tanácskozást folytatott Kálnoky gróf külügyminiszterrel.

Jókai s az ifjuság.

Debreczen, január 6.

Szerencsés az irodalom történet, mely ily fényes nevet jegyezhet évlapjaira, boldog az a nemzet, melyet ily hatalmas teremő észszel áldottak meg az istenek.

Igen, ünnepli most az egész ország, mindenki örömet, boldogságot kíván annak, a ki halhatatlan, de az ünnepből részt kér az ifjuság is.

Napkelet kincseit kitarja,
Pára lesz az élet komor árnya.

Ezt a fajt még senki, soha nem ismerte
Oly igazán, mélyen, szive gyökerében.
Himes dalba szőni senki nem is merte,
Mi rejlik a magyar szellem tengerében.
Mennyi gyöngyünk napvilágra hozand,
Foglalját te megaranyoztad.

Hadak ura, öreg, külön magyar isten,
— Örvényből ki mindig révpártra vezérel. —
Tetsző áldozatot el nem fogad ingyen,
Meg is áldott érte mind a két kezével.
Megadta, hogy ép szívvel megéred
Dicsőséged, időd teljességét.

Ki merészel téged mondani öregnek?
Orczádon az évek soka redőt nem szánt.
Ragyogó szemedből még fiatal lelked
Kisugárzik, mint a tiszta vízű gyémánt,
S míg körötted babér erdeje nőtt,
Nem ismertél soha te pihenőt.

Örökifjusággal viruló aggyastyán,
Ki magad istenek sorsosává tetted,
Ez ünnepi fény közt most is az aggyaszt tán,
Hogy örök munkádból rabol el egy percet.
Oh csak addig ne ragadjon utad.
Mig lábadoz ejtjük koszorunkat.
Lipcey Adám.

Jókai az, kinek beszédei, regényei újvilágot nyitottak meg az ifjúságban. Ő az, ki büvös kézzel-dus fantáziájával élénk teremti, — varázsolja a régi fényes időköt, mintegy látni véljük a kedélyes öregurakat, kik vig pipaszó mellett tárgyalták more patrio az ügyeket, s szűz dohány illata mellett egyesült erővel szidták a sok adót, de áldozatkészen ott termettek a hol a nemes ügy felvirágoztatásáról volt szó . . .

Jókai a kedvek regényirója, elbeszélője az ifjúságnak . . . Mint tudja é a deakéletet a maga apró kalandjaival, az iskolai cseiszövevényekkel, a kicsinyes irigykedéssel festeni.

Vagy gondoljunk a csittvári krónikára, magyar ifjak, emlékeztek-e, mennyire megkapott bennünket az ifjak nemes szive, hazaszeretete, kik csendes éjjeleken irták össze a fözsgyökeres nép szívéből fakadt, de az osztrák törvény által befiltott dolgokat.

Vagy nem lelkesültünk e mindnyájan Kárpáthi Zoltán olvasása közben. Ha olvastuk annak a hősnak történetét, ki nemes szelleme, képessége tudatában reformokat, — előhaladást sürgetett, nem büszke példa gyanánt állt előttünk, ma is ilyenek legyünk valaha, erős tett erővel küzdjünk a hanyatlás, visszaesés ellen s a hogy az diadalra vezet a maga eszméit, úgy vezessük mi is a magunkét.

Lelkesítsen a törekvés! Vagy akartunk lelkesülni hazánk történetének dicső lapjain, elolvastuk az ő „Magyarország története” művet.

S a mint lazasan végig mentünk azokon a mézzel folyó sorokon, a mint úgy megelevenedet megrázó képekben láttuk egy életerős nemzet tragédiáját és dicsőségét — akkor igen megtarultunk hősek lenni, szenvedni, tűrni a hazáért.

Ki kedveltette meg velünk a mult nagy alakjait, ki engedett a serdülő ifjaknak bepillantást a napfényes, gyakran ködös multakra s kinek műveit olvastuk kedvvel, s örvendve ez időtöltésnek, Jókai művei voltak azok.

S ha elértünk a mi irodalomtörténetünkben — mikor diákok voltunk — ahhoz a részhez, hol valamely nagy képű kritikus bonczolgatja es szétszedi darabokra a mi eszményünk, Jókai műveit s diktum factum kimondja, nincs benne ilyen szerkezet, olyan szerkezet, mi hűségen bemagoltuk az itéletet, de azért esténként mégis elővontuk a rejtekből Jókai regényeket, azokat az agyonbirtolt dolgokat s gyönyörködve lapoztuk végig s feszülten követtük a „magyar nábob”-ot, vagy kíváncsiak voltunk „az új földes ur”-nak a sorsára s úgy szivtuk magunkba azt az üde derűt, fényt, melyet e sorok árasztottak.

Hát még mikor élezlapjai, a jó „Üstökös”-ök kezünkbe kerültek. Szinte visszaképzeltük magunkat azon időkre, mikor e lap megindult s a vigasztaló szavakat az elrejtett intést, a „megvirrad még valahá”-t, hogy kitudtuk olvasni a sorokból.

Igen, mindnyájan ismertük Kakas Márton urat, ezt a derék magyart s sokszor volt szerencsénk Tallérossy Zebulon kitűnő leveleihez.

S ha tanulmányoztuk az elmúlt tizedek irodalmának történetét, az ő neve, művei, lapjai képezték jó részt azokat.

Kis öcsésinknek Jókai bácsi meséiből olvasgattunk, hadd ismerkedjenek meg azok is az ifjuság szeretettjének, lángeszű mesterének örökbecsű alkotásaival.

Részt követel az ünneplők között a magyar ifjuság; az az ifjuság, mely annyiszor lelkesült művein, az az ifjuság, melyben az ő munkái keltek fel a kitarást, erélyt, bátorságot, buzditottan csüggedetlen előhaladásra.

Mint gyenge gyermekek örömpesve olvasgattuk, mint serdülők lelkesültünk érte, most is várjuk, mohón várjuk az újabb és újabb alkotásokat, azokat a csodaszép kincseket, melyeket kifogyhatatlan képzelme dus mértékben csupa sugarakból alkot.

Minden kornak meg van a maga nagy embere. Meg van a mi korunknak is. Jókai az, kinek sokoldalúsága minden téren maradandót alkotott.

Egyaránt nagy ő a színmű irodalom terén, a regény, elbeszélések irásában, s mint ifjusági író. Irásaiban gyönyörűséget leltek az öregek, női jellemalakjaiban — ezekben az ideális vonásokból összeszót egyénekben — követendő példát lát a leány, menyecske s nevetve ismer hajdankori mására az öreg nagymama.

Nemzet, mely a nagyokat tiszteli, önmagát becsüli. A magyar nemzet önmagának életképességéről ad fényes tanubizonyítást, midőn a lelkesedés, hála hangjai között ünnepli a legnagyobb élő magyar író, de meg is érdemel ennyi viszonzást az, ki egy fél századon keresztül egy egész könyvtárt irt nemzetének, egy egy kötet is számottevő, hát még valamennyi!

Magyar ifjak! az örömnép, a lelkes éljenekbe hangoztassuk mi is tiszta szívvvel, egy akarattal:

Eljen Jókai!

Krónika író.

Az ország ünnepe.

— Jókai jubileuma. —

Jókai Mór — Kakas Márton.

— Életrajzi adat. —

A tudásvágy és lelkemnek azon hő óhaj-tása, hogy lehetőleg mindent megismerjek, a mit Jókai Mór, a magyar nemzet elbeszélő irodalmának ez a nagy büszkesége, dicsősége, megirt, — arra birt, hogy azt elolvassam, lelkét magamba szívjam és tanuljak belőle.

Annak az embernek, ki ötven éven keresztül azon munkálkodott, hogy hazánknak dicsőséget, a magyar elbeszélő-irodalomnak és önmagának elévülhetlen, örök dicsőséget szerezzen, — minden betűje, melyet papírra velett, egy-egy gyöngyszem; nem ismerjük párját annak a munkásságnak, melynek kifejtője JOKAI MÓR, az örökifjú dalmok, az Isten végtelen kegyelméből munkássága jutalmát, az egész ország hódolatát, tiszteletét, rajongó szeretetét élvező nagy író.

E páratlan munkásság jutalmát nyeri el Jókai, midőn fogadja az ország hódolatát, szeretetének őszinte nyilvánulását. A sokak között akarok lenni magam is, mikor a jubiléus író életéből egy-egy vonást az olvasókkal megismertetek.

Élete az írónak nyit könyv; minden nevezetesebb mozzanatát életének, megirták életirói és megirta ő maga az ő aforisztikus műveiben, melyekben épügy csillog a szellem gyémántja, mint nagyobb szabásu munkáiban. Hanem azt azt az egy adatot, hogy honnan keletkezett a Kakas Márton név, hogyan nyerte azt Jókai Mór, sem ő, sem életirói nem jegyezték föl.

Ezt szándékozom én röviden elmondani, a mint azt Jókai kortársától: Tóth Ferencz volt bihar-nagy-rábéi ev. ref. lelkészől hallottam.

„Együtt jártunk a komáromi elemi iskolába, — így mondja az agg lelkész, — Jókai Mórizzal, a kit szerető szülői bizony kissé elkényeztettek. Nem volt a kis iskolás fiunké kívánsága, melyet szülői szeretete nyomban nem teljesített volna és így, akármily magasztosan gondolkozott is a kis Mórizz, bizony csak erőt vett rajta a gyermek-tulajdonság: a széleskedés.

Az iskolában, mihely belépett, — mindenki csöndesen viselte magát, mert mindenki tudta, hogy Jókai Mórizzal nehéz dolog elkezdni. Először birja szóval, másodsor pedig gyors keze van és ideges türelmetlenségével, gyermekes hevülékénységével könnyen hozzávágja a diák-társhoz a könyvet.

Akadtt azonban egy fiu, ki szeretett kötni a kis Mórizzal. Egy reggelen, a mint Jókai a tanuló terembe lép, ez a fiu szóval kötekedett vele, mire Jókai, a ki nagyon fürge, mozgékony és ügyes fiu volt, a fejét, mint egy civakodni készülő kakas, előre hajtva, nekiment apró ugrásokkal és a kakas hangját mimelve, a fiunak és ez a fiu a másik pillanathan gyomrát tapogatva, nagy jajgatások között a földön hevert.

Mi többiek, gunyosan kacagva a fiu esletén, el kezdtek kiabálni: „Te kakas Marczi, kakas Marczi!” És ki tudja, mi minden nem történt volna, ha a tanító urunk be nem lép vala.

Azóta mi iskolatársak mindig csak „Kakas Marczi”-nak hívtuk egymásközt.

Igy mondta el a nagyiró kortársa ezt az esetet, mely magába véve jelentéktelen dolog ugyan, de az író fenkölt szellemére vall, hogy Jókai Mór, az ötvenes években, midőn az elnyomatás, a szomorúság korszakát élte, nem feledkezett meg erről a névről, mely név alatt

a hazafiságot később ébren tartotta az egész országban.

Jókai estera.

Kezdhettém ezt a kis irásomat a magyar mese nyitányával: hol volt, hol nem volt; de eszembe jut, hogy nem történetet vések örök táblába, mint komoly tudósok szoktak tenni, hanem csak adomát művelek a magyar néphumor javára, a mi igazabb mese sokszor, mint a nagyszabásu történetírás.

Csapongó képzeletem messze ragad és ki viz czélem keretéből. Eszembe juttatja, hogy azok a kis apróságok, melyek félig tréfák, félig komolyak, többet őriznek meg a magyarságból, mint az akadémiák hivatalos buvárlatai.

Csapongó képzeletem elborol azért, mert a nemzetet jellemző ez apróságokért nem szoktak lehajolni, s ezeket nem közlik sem irásban sem képen.

Elvesznek mint a Tisza-virág. Bölcsőjük rendesen koporsójok is. Életök kérész természetű, sirjok a létrehozó pillanat.

És most a szives olvasó, e kis bevezetés után, kövessen engem az adoma színterére, a mely hely a népdalok hőseinek birodalma volt valaha, s a hol a gulya-ménés százával lelegtelget.

Keressük föl az alföld szívet.

Igy kezdem csak és mindjárt ráismerünk: „Hortobágyi pusztán fuj a szél . . .” — Ezen a hortobágyi pusztán ott van a magyar költészet felkent fejedelme, hogy a leendő fejedelem vállalata részére vegyen fel vázlatokat.

Igaz-e, nem igaz-e, a hogy történt, én debreczeni embertől hallottam a vázlatok bírálata, melynek csuca az, hogy az élő költő-király nem írhatta le jól a Hortobágyot, mert nem hajnalban nézte meg a király-fenségű pusztát, mikor a harmat csillan, mikor az ezrekből álló gulya kolomp hanggal ébred, mikor a pusztával ölelkezik a hajnal kapuja, mit én nem tudok leírni, s ha leírnám, sem tudnám helyrehozni a Jókai mulasztását. A festékeverő sohasem verseyezhet a művészszel.

Királyok nyomában azonban mindig monda fakad, ha hajnal hasadást nem láttak is a pusztán. A trónörökös könyve egy pusztai hajnal leírásával szegényebb, de a magyar monda kincstára egy mesével gazdagabb.

Jókai Mór nagyszerű impressziókat hozott el a pusztáról, a mit, ha valaki, csak ő tud megérteni, ki játszani képes a magyar ember szívével. A legviharosabb szenvedélynek dajka-mesélője a dajkameséből forradalmi indulót szerez . . .

A széles rónán járva-keelve a költő király, a puszták egy fiával találkozott, szép deli csikós bojtárral, ki ostort font, nem ugyan láng sugarakból, de magyar módra annak való szíjjából.

Ez a pusztai házi-ipar megtetszett a nagy költőnek s oda szolt a bojtárhoz, hogy mi az ára egy ilyen ostornak?

— Nincsen ennek ára, uram, felelt a fiu, — annyi időnk van, hogy kölcsön is adhatnánk a mi pénzbe nem kerül, azért nem jár pénz. Nincs ennek se foglalója, se ára.

— Ejnye, pedig szerettem volna egy ilyen ostort magammal vinni Budapestre; de különben ha nem lehet, nem tehetek róla. Adj Isten, öcsém.

A monda elbeszélője szerint Jókai sarkon fordult, ott hagyta a csikósbojtárt, serényen folytatta munkáját s mikor elkészült vele, meg-sajnálta azt a budapesti nagyurat, kinek még nincsen olyan ostora, a mit a Hortobágyon fontak, de úgy annak rendje és módja szerint.

Munka végén odaszólitott egy kis bojtárt s ezt mondta neki:

— Hallod e, Pista, itt ez az ostor, ülj lóra menj be a „Bikába”, ott van szállva egy pesti ur (más ott nem is lehet), add oda neki ezt az ostort és mond meg neki, hajtson vele ménest Pesten, ha tud. Ára nincs de fizethet érte egy kis áldomást, ha akar.

Pista vállára fityegtette a karikást, felkapott egy lóra, bevágatott Debreczenbe és elmondta az izenetet szóról-szóra.

A monda elbeszélője a leirónak elfelejtett említést tenni arról, hogy Jókai ismer-e ménest Budapestén és tudná-e hajtani? De kiegészítette a történetírás kívánalmait szerint a mesét.

Jókai másnap a hortobágyi nagy csárdába, a miről valaha annyi soha meg nem esett rém-

regényt beszéltek, egy kerek 50 frtos bankót küldött áldomásra a csikós bojtárnak, mire az meghívott a czimborái közül négyet s áldomás kezdetén kiadta ezt a jelszót:

— No, fiuk, aztán lássatok az iváshoz keményen, ne higgye az a pesti ur, hogy őt csikós-bojtár egy éjjel ne tudna meginni ötven forintot.

Meg is itták. Volt még öt kifli is, de azt az ostor-fonó csikós bojtár felíratta a söntés tablájára.

Igaz-e, nem-e? Nem tudom, de hogy magyar embert igazában jellemez, azért jót állók, azt pedig, hogy ez az eset a trónörökös könyvéből kimaradt, sajnálom.

Jókai ősei

Jókai ősei nagy erdő.

A dédős apa a nemesség-szerző. A dédapja a vagyonszerző. Az ősapja a nagy kereskedő. A nagyapa elmegy birtokhódítani a szomszéd vármegyékbe. Az apa visszatelepíti a családot Rév-Komárom városába, ahol harmadfélszáz év előtt szerző hírének nevével az első ő. Minden ősnak minden házassága érdekes és fontos. Az ősanynak fentartják és emelik a család fényét és befolyását. És gyűjtik össze hat nemzedéken keresztül azt a lángelmét, mely rászáll a költőre, mely örökké való kincseket nyújt a magyar nemzetnek; melynek fénye visszavilágít a rég elhunyt elődökre, kiket e nélkül úgy elfeledett volna a világ, mint ahogy elfelejtjük, vagy meg se látjuk a repülő madár nyomát a levegőben.

Majd rátér a felolvasó Jókai őseire. Déd-ősapja, Mihály, 1692. körül halt meg, körülbelül 80 éves korában. Első neje Pesthy Zsuzsanna, második neje Körössy Margit volt.

Mihály dédősapának második nejétől, Körössy Margittól, két fia lett: az idősebbik Mihály, kinek életéről és pereiről máskor olvas majd fel Eötvös mulatságos dolgokat; a fiatalabbik I. Sámuel.

I. Sámuel 1678. körül született. Apja halála után fel kellett osztani a vagyont, már azért is, mert Körössy Margit megint férjhez ment: Kazay András előkelő komáromi birtokoshoz.

A felolvasó ezután igen érdekesen monddta el, mint történt az osztzkodás, a kétszáz év előtti törvény és szokás szerint.

A két Jókai-testvér közül Mihály gyermek nélkül halt meg. I. Sámuel a Konkoly; Thege családból nősült és Ó Gyallára költözött.

A költő ősei ettől kezdve több mint száz éven keresztül nem Komáromban laktak. De az ó-gyallai ősi fészek ma is a Jókai-családé.

Komáromban — így folytatja a felolvasó — három Jókai-ház van.

A második Jókai-ház az, melyben a költő született. Ezt csak bérben bírta édes anyja. A szoba, amelyben született, kálvinista templom is volt, zsidó templom is volt. Ezt végkép lebontották, ma már helyét is csak megközelítőleg lehet megmutatni.

A harmadik Jókai-ház ma is megvan s ma is oly alakban, mint ahogy a költő kis gyermekkorában futkározott tágas udvarán. Ennek leírása már nem az ősök, hanem a költő életéhez tartozik. Regényeiben, visszaemlékezéseiben ez a ház szerepel. Ma testvérbátyja tulajdona.

Jókai Mór diszpolgári oklevele.

Hazánk koszos iróját Debreczen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése közfelkiáltással a város diszpolgárává megválasztotta és részére az alábbi szövegű diszpolgári oklevelet állította ki. A diszpolgári oklevelet a törvényhatósági bizottsági tagokból megalakult küldöttség Simonffy Imre kir. tan. polgármester vezetése alatt adta át ma az ünnepelet irónak. Az oklevél gyönyörű festészeti és kaligrafikai munka, melyet Kleinfeller Károly végzett. Borítéka, mely Dávidkász Kálmán művészetét dicséri, barna borjubórból van kiállítva szabadkézi bőrművészet körzettel. Középen renaissance-stylhen tartott paizson Debreczen város bórmozaikból kidolgozott czimere. A czimer körül ugyancsak renaissance stylű mozaik aranyozás. Az egész munka a műiparnak valószínűsége.

A diszpolgári oklevél szövege, melyet Zöld Mihály tanácsnok szerkesztett, a következő:

„Mi, Debreczen szabad királyi város közönsége alkotmányos törvényeinkben gyökerező

jogunknál fogva hazánk koszos iróját: Jókai Mór urat, a magyar irodalom terén szerzett halhatatlan érdemeiért s egész nemzetünkre dicsőséget árasztó hosszú irodalmi munkásságának nemes és hazafias irányáért tisztelünk jelölül ezen diszpolgári oklevéllel felruházni közfelkiáltással elhatároztuk.

Minek folytán ezennel kijelentjük, hogy őt minden kötelesség terhe nélkül mindazon jogokban részeltetjük, melyeket ezen város polgárai élvezhetnek s ennek bizonyosságául a jelen diszpolgári oklevelet ezennel kiszolgáltatjuk.

Kelt Debreczen szabad királyi város törvényhatósági bizottságának 1893. évi május hó 25 én tartott közgyűléséből.”

Vértassi István

főjegyző.

Simonffy Imre

kir. tan. polgárm.

Jókai munkáinak debreczeni előfizetői.

Jókai Mór műveinek 200 frtos diszkiadására Debreczenből eddig összesen 21 előfizető jelentkezett. A legújabb megrendelők: Polgár Béla, Káposztas János és a debreczeni függetlenségi kör. Mar előbb megrendelték a diszkiadást a 2 honvédhuszárezred, a 3. honvédgyalogezred tisztikara, Kornis Ferenczné, id. Csanak József, ifju Csanak József, Pap Ferencz, István gőzmalom társulat, Debreczeni első taktarékpénztár, Debreczen városa (500 frtos amateur példány) a Kaszinó, Lőfkovics Arthur (a debr. egyetemi könyvtárnak) Jogász és tisztviselői kör, főiskolai könyvtár, róm. kath. algyimnázium, Hajdúvármegye, Dr. Wolafka Nándor v. püspök, főreáliskola tanári kara.

A Debreczeni Hirlap Jókaihoz.

Lapunk szerkesztősége a nagy író működésének ötven éves jubileuma alkalmából a következő üdvözlő táviratot küldte ma Budapestre: Nagyságos Jókai Mór urnak

Budapest.

Mesterünk! Tanítónk! A mai örömmünnepen, melyen hazánk minden fia: úr és paraszt, gazdag és szegény, ember, ifju és gyermek szíve örömmel teli, hogy az ország legnagyobb iróját, lelkében üdvözölheti, enged meg, hogy mi: annak a városnak hirlapírói, a mely város összes polgársága szívében hordja Irántad őrzött hő szeretetét és őszinte tiszteletét, — őszinte szerencsekívánatainkat kifejezhessük. Hódolatunk kifejezése mellett imánk száll a magyarok nagy Istenéhez, hogy hazánk és irodalmunk nagy dicsőségére friss egészségben, munkaerőben tartson meg az emberi kor legvégső határáig!

A Debreczeni Hirlap szerkesztősége.

Irodalom.

* Jókai Mór összes műveinek új diszkiadására vonatkozó megrendelési felhívását László Albert helybeli könyvkereskedőnek lapunk mai száma hozza mellékletben. Ma — midőn Jókai irói működésének 50 éves jubileumát üli s az egész ország elismerése és tisztelete iránta fényes ünnepségek alakjában nyilatkozik meg, igen alkalomszerűnek véljük e nagy nemzeti irodalmi vállalatra — mely pártalanul fog állani a világirodalomban — olvasó közönségünk figyelmét felhívni. A megrendelési módokat a havonkint teljesítendő csekély részletfizetések folytán annyira kedvezők, hogy a mű megszerzése a társadalom szerényebb viszonyok között levő osztályára és lehetővé van téve. — Nincs költségünk benne, hogy a monumentális műhöz — mely a magyar irodalom örök dicsősége s minden magyar háznak disze lenne — ki-ki sietni fog hozzájutni.

Mindenkinek, ki a munkára rendeléseket gyűjteni hajlandó, készséggel küld László Albert könyvkereskedése gyűjtőívét s a gyűjtött rendelések arányában az illetőt megfelelő kedvezményben részesíti.

Különléték.

* József főherceg és családja Budapesten. József főherceg és Klotild főhercegné asszony ma délután Alcsuthról, József Ágost főherceg

és Augusztia főhercegné ma Fiuméből szintén Budapestre érkeztek. József főherceg holnap fogadja a fő- és székváros küldöttségét, mely jubileuma alkalmából üdvözlő. A főhercegi család részt fog venni Jókai jubileumán s a ballon is, melynek fővédnöki tisztét Klotild főhercegné asszony vállalta el.

* Dinamittal kipusztított család. Szenzációs tragédia történt Vilnában. Klakvitz Iván ottani vámhivatalnok elvesztett egy pert, melyet szomszédja ellen folytatott ellenfeleivel, és bosszút esküdött, Szinleg kibékült szomszédjával és meghívta vacsorára. — Ott ültek asztal körül Klakvitz, neje, két leánya, fia, anyósa, a szomszéd és a szomszédné. — Vigan lakmároztak, midőn egyszerre befödött tálat hoztak be.

— Ez ritka fogás, szolt a házigazda. Aztán felállt és pezsgős palackot emelve felkiáltott.

— Eljünk mindannyian: A következő pillanatban felrobban a táblan elrejtve volt dinamit, mely azonnal megölte az összes lakmározókat, — csak a cseléd leány és a legfiatalabbik Klakvitz leány élt addig. — mig a rémes eset előzményeit elmondhatta, — a robbanást fel mértföldnyire is meghaltak.

* Tűzhalál. Az Ujhegyen egy épülőfélben levő ház egyik szobájában, ma reggel halva találták Hufnágel Jánost, a ház éjjeli őret. Teste tele volt égési sebekkel s ruhája teljesen el volt hamvadva. A vizsgálat kiderítette, hogy az éjjeli őr tegnap este a szobaszárításra használt fűtőkályha mellett elaludt s egy kipattanó szikra ruháját lángba borította, mely aztán halálos égési sebeket ejtett.

* Rövid hírek. Baross Gábor emléke.

A zala megyei gazdasági egyesület elhatározta, hogy Baross Gábor emlékére Zala-Egerszegen a Baross-ligetben emlék követ állít. — Öngyilkos kapitány. Klapetek Bálint Temesvárott szolgáló közös hadseregbeli százados, mivel a katonai irodába helyezték át, föbelötte magát. — véresre vert nő. Kiss János aradi szénakereskedő Ruzs Mária nevű törvénytelen feleségét részeg állapotban véresre verte. — Öngyilkos sikkasztó. Kolozsmonostoron Marina József körjegyző, mivel sikkasztás miatt állásától felüggesztették, föbe lötte magát. — Összeégett asszony. Szegeден Csapó Sándorné parasz fölé tartotta a lábát hogy átmelegedjék, azonban ruhája tüzet fogott s ő maga is úgy összeégett, hogy most a halállal vívódik. — Halál a vonaton. Goldner Lajos, tassi marhakereskedő Szentos es Szolnok között a vonaton szélhűdés következtében hirtelen meghalt.

Vidék.

— Közel vidéki hírek. —

* Dalestély Margittán. Hétfőn tartotta meg a margittai dalegylet tánczezel egybekötött hánversenyét, mely igen jól sikerült. A fiatal dal-társulat, mely tanulmányait rövid 3 hónappal ezelőtt kezdte meg elég bátran állott ki a pódiumra zsufolt ház előtt és az egész műsort szépen adta elő. Hogy ennyire tudtak oly rövid idő alatt haladni, Bora Lajos karmesternek érdeme, és érdeme azon kitaró szorgalomnak, a melyet a dalárdisták kifejtettek. A siker elérésében nagy érdeme van Morvay Tihamérnak, ki Sipos Antal „Magyar Abránd“-ját kitűnő gyakorlat és szép precizitással játszotta le. — Toldalékul pár magyar darabot hallattott. Szép részét képezte a fuvola duett a „lengyel andalgó.“ Előadva Kollárszky János és Takács József által, valamint Alb János által előadott „vadász románcz“ — szóló éneke. És végre a kakas-ülő és kis egér Szabó Bertalan által előadva. — A műsor után reggelig tartó táncz következett.

* Lutri-történet Zila hi levelezőnk írja: Z. K. helybeli lakos. szintén megtette a kis lutrira a 2, 5 és 10-es számokat, melyekkel ugy látszik az egész országban „spregolták“ a kis lutrit. Z. K. 2 forint 50 krajczárt tett a szerencsés lutri számokra és nyert is velük természetesen. Minthogy azonban a lutris egy okoskodott, hogy elég lesz az államnak két forint is, így hát a reskontóra 2 forint 50 krajczárt ka-

nyarított rá, de a könyvbe csak 2 forintot írt be. A lutris turpissága miatt most csak 2 forintra járó nyereséget akarnak a szerencsés nyelők kifizetni, amit azonban 6 nem hajlandó elfogadni, és követeli a 2 forint 50 krért járó összeget. Az eredményt, természetesen nagy kíváncsisággal várják.

* **Főgondnok választás.** A szatmári református egyház volt főgondnoka, Visky Károly ítélőtáblai bíróné történt kinevezése miatt lemondott a főgondnoki tisztéről. A helyébe, mint levelezőnk írja, Jákó Mihály bankigazgatót választották meg.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy sétatárvásárnap és ünnepnap

Január 4. u. 4-6 óráig a Margit-fürdőben.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva

Január 10. u. 10-12 óráig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönség számára nyitva

Január 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3-6-ig nyitva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az írástól nyitva d. e. 9-11, d. u. 8-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a (Kereak. Akad. földsz.) Szerdán és Szombaton d. u. 5-8 óráig van nyitva.

December 11-étől február 24-ig dohányszalag

Január 11-től február 27-ig.

Január 6. Az első magyar asztaltársaság felolvasó estélye a „Koronában”

Január 7. Gazdasági és intéző bizottsági ülés a városháza nagyteremben délelőtt 9 órakor.

Január 16. Megyei közigazgatási bizottsági ülés.

Január 9. Állandó vegyes felülvizsgáló bizottság

szemléje a „Bikában” délelőtt 9 órakor.

Január 10. este fél 6-kor gazd. tanint, tanár Békésy László felolvasása.

Január 13. Jogász bál az Arany Bika dísztermében.

Január 14. Az országos állatorvosi egyesület debreczeni fiókjának ülése a városháza nagy tanácstermében, délután 6 órakor.

Január 15-én jár le a debr. izr. hitközség templom építési pályázata.

Január 17-én este fél 6-kor Kerpely Kálmán

gazd. tanint, tanár felolvasása.

Január 20. Gazdaságok táncestélye.

Január 20. A függetlenségi kör bálja a „Bikában”-ban.

Január 21. Az iparoskör bálja a „Bikában”-ban.

Január 24. Czákai István gazd. tanint, tanár felolvasása.

Január 26. A függetlenségi kör bálja a „Koronában”-ban.

Január 27. Sajtó tárgyalás Sztan Petru contra Ujlaki Antal.

Január 27. A „Polgári kör” bálja a „Bikában”-ban.

Február 1. Az államvasuti tisztviselők bálja az egyetem javára.

Február 3. A jótékony négyelet kárton bálja.

Február 10. este fél 6-kor Szűcs Mihály gazd. tanint, tanár felolvasása.

Február 10. Az evang. filléregylet thea-estélye.

Február 10. Sajtó tárgyalás évv. Veress Lászlóné

contra Vértessy Gyula és Lánosz-Horvay Viktor.

Február 11. A fodrász segédek táncestélye a „Margit”-fürdő termében.

Február 15. Sajtó tárgyalás Csúrka János és Mannó

Kálmán contra Papp László.

Február 17. Iskola bál a „Bikában”-ban.

Február 23. Nagy hangverseny az egyetem és az EMKE javára a színházban.

— **Egyházak.** Holnap, azaz vasárnap az evang. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteleteket: a nagytemplomban: Tóth István, — a kistemplomban: Csapó Péter, — az új templomban: Tóth Mihály, — az ispotály templomban: Fazekas Gyula. A róm. kath. templomban délelőtt 9 órakor énekes szent mise lesz, amelyet szent beszéd követ, délelőtt fél tizenkét órakor, valamint reggel 7 és 8 órakor csendes szent misék tartanak. Délután fél háromkor egyházi tanítást tart a serdülő ifjuságnak Dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános, amelyet délután három órakor litánia követ. Négy órakor lesz a rózsafüzér társulat ajátossága és az új tagok felvétele: — Az ág. hitv. templomban délelőtt tíz órakor Mátérnyi Lajos lelkész tart istentiszteletet.

— **Nemzeti lobogó a városházán.** Ma délelőtt 9 óra után sürgős távirat érkezett Vértessy István főjegyzőhöz, a polgármester helyetteséhez — Budapestről. A sürgős táviratot Simonffy Imre kir. tan. polgármester küldötte, aki Jókai jubileuma alkalmából a nemzeti lobogónak a városháza ormára leendő

gyors kitűzését rendelte el. A polgármester rendelkezését gyorsan és örömmel hajtották végre a városházán s pár perc múlva ott lengett a trikolor a városháza ormán.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debreczen sz. kir. város közig. bizottsága tegnap délután gróf Degeföld József főispán előlétele alatt rendes havi ülést tartott. Ezen az ülésen a rendes havi jelentések kerültek elbírálás alá, amelyeket más újdonságainkban, amint azt annak fontossága kívánta, találja meg az olvasó. E helyen a polgármesteri jelentés főbb tételeit regisztráljuk, melyek a következők: I. rendészet: A rendőrség által az elmúlt hó során letaróztatott; 1 lopásért 15, — rendőri kihágásért 120, összesen pedig 135. Ezek közül a királyi ügyésznek átadott 15, a rendőrség által megbüntettetett 120. A városról összesen 85 csavargót tolonczoltak el. II. Katonai ügy: Városunkban a katonai létszám volt: közönségseregbeli: 990 ember, — m. kir. honvédség 638. A katonai létszám összesen tehát 1628 emberből állott december hónapban. III. Adóügy: A lakosság állami adó fejében 39951 frt 51 krt fizetett be. Ehez jön még körülbelül 7000 forint más címeken szedett adó. IV. Ügyforgalom. 296 darab érkezett ügyből egy restancia sem maradt, mind elintéztetett.

— **Debreczen közegészség ügye.** Debreczen szab. kir. város közigazgatási bizottsága elé Dr. Sarvay Gyula városi tisztifőorvos betérjett a jelentését a város lakosságának közegészségügyi viszonyairól és állapotáról. E szerint a közegészségi állapot december hónapban sokkal erősebben volt megtámadva, — mint megelőző hónapban, mert habár a halál esetek száma aránytalanul nagyobb mérvet öltött. A megbetegedések leginkább influenzából és a gyermekek között nagyszámmal észlelt fültömírgy daganatokból állottak. Az influenza e hó folyamán mindnagjobb mérvben terjed. Az esetek azonban enyhén folytak le és csak a hó végén csatlakozik néhány esetben tüdőlob hozzá. — Heveny, ragályos betegségek közül szörványosan bárányhimlő, vörheny, hagymáz és roncóló toroklob esetek fordultak elő; hagymázban 3, roncóló toroklobban 9 haláleset fordult elő. Az Ohát pusztai teiek gazdaságban több hagymáz eset fordult elő, melyből egy halállal végződött. E járványos kórok ellen úgy a városban, mint az ohati pusztákon az óvintézkedések minden irányba tényleg megtételtek.

— **A törvényhatósági tagok felelőssége a közpénzekért.** Miniszteri rendelkezés akarja úgy, hogy a városi pénztárban kezelt alapok, alapítványok elhelyezése ügyében évenként hozzon határozatot a köztörvényhatóság, hogy a közpénzek mely takarékpénztárban helyeztessenek el. A bizottsági tagok a takarékpénztárak szilárdaságáért és a közpénzek biztonságáért tudvalegileg teljes vagyoni felelősséget vállalnak. A bizottsági tagok időközben könnyen rossz anyagi viszonyok közé juthatnak s így esetleg nem képesek anyagilag megfelelni az alapok és alapítványok összegeért. Ez a körülmény indította a minisztert rendeletének meghozására.

— **Adakozások a debreczeni egyetemre.** A debreczeni egyetem létesítése céljaira legújabbán a következő adományok érkeztek. Az albisi egyháztagok és egyházmegye adománya 45 korona. Péterfia utca ötödik tizedéből Dr. Erdős József és Csiky Lajos tanárok gyűjtő iven készpénzben 368 korona és 20 fillér gyűlt össze. Ladányi Gyula 10 év tartamára 10-10 korona évi járadék fizetésére kötelezte magát. A konyári egyházközség 4 koronát adományozott. Csák Amália kisasszony egy, a birtokában levő 800 koronás kötelezvényt ajánlotta fel. László Albert 600 koronaértékű könyvet ajándékoz az egyetemnek és pedig oly módon, hogy a tanári kar által kiválasztott könyvekből 200-200 korona értékben ad évenként, 3 éven keresztül.

— **Miniszteri közzététel.** A belügyminiszter utasítja a járványbizottságokat, hogy a járványkörüli intézkedési jogukat az államvasut intézményeire vonatkozólag csak az államvasut illetékes közegeknek értesítése után gyakorolják. Nagyvárad város egy szabályrendeletet készített a bitangásban talált állatokra nézve, melyet azonban a belügyminiszter — tekintve, hogy összes erre vonatkozó dolgok a legközelebb készítenő mezőgazdaság és mezőrendőri törvé-

nyekben érintve lesznek — elintézetlenül hagyott.

— **Sorshuzás a városházán.** Ma volt a sorshuzás a városházán úgy és azok jelenlétében, mint ahogy azt már tegnap megírtuk. A hadkötelesek érdeklődése sokkal nagyobb volt, mint az elmúlt években, amennyiben a behívott 308 hadkötés túlnyomó részben jelen volt.

— **Templom Felső-Józsán.** Debreczen alatt, a Szent-György pusztán mellett a Józsakerthe ktelepedett néhány száz ember, akiknek jó része debreczeni lakos volt. Ez a szám lassan-lassan nőtt, úgy hogy ma már szép számban nőtte ki magát. A kert is változott s egy valóságos kis községgé nőtte ki magát. Ma már van papjuk, postájuk csak templomok nincsenek még. A józsaiai öszgyűltek és elhatározták, hogy mozgalmat indítsanak templomépítési ügyében. A mozgalmat ma már egy kérvény követte, amelyet ma terjesztettek Debreczen város tanácsa elé. Ebben a kérvényben a józsaiai a várostól az építkezéshez téglát s engedélyt kérnek arra, hogy a templom költségeire Debreczenben gyűjthesse- nek. A templom építése a téglán kívül, amit Debreczen városától remélnék, 5900 forintba kerülne.

— **Vizkereszt ünnepe.** A róm. katolikus hívők ma ünnepelték meg vizkereszt ünnepét. A róm. kath. templomban kilenc órakor énekes, nagy szent mise volt, amelyen fényes egéddet mellett Dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános czelebrált. A szent mise után szentbeszéd volt, amelynek végzetével felolvasta a lelkész a főpásztorok körlevelét. E főpásztori körlevél hivatkozva a vallástalanságra is, figyelmezteti a hívőket, hogy mily veszély fenyeget a politikai ellenféltől. Hogy ne hagyják magukat félre vezetett s hogy katolikus önértékű ideiglenes és örökboldogsága érdekében tartsanak össze. A szentbeszéd bevezetése általában mérsékelt volt, a mit Schlauch Lőrincz püspök pásztorlevele békülékeny hangjának eredményeül veszünk.

— **Az iparhatóság köréből.** A rendőrfőkapitányság, mint első fokú iparhatóság által külföldi iparágak önálló gyakorolhatására december hó során összesen 21 egyén látatott el iparigazolvánnyal. Munkakönyvet 69 darabot adott ki az iparhatóság.

— **Eltűnt könyvvezető.** A Falk T. A. és Fia nemrégiben alakult bankcég főkönyvvezetője Klejn Gyula, a mult év utolsó napján Budapestre utazott és azóta nyomtalanul eltűnt. Az eltűnés annál különösebb, mivel felutazása alkalmával fia és unokaöccse is kikisérték a vonathoz, a hol Klejn terti jegyet is váltott. Főnöke, mielőst a kitűzött határidőben haza nem érkezett, az összes könyveket és a pénztárt megvizsgálta, azonban mindent rendben talált. Eltűnésének oka teljesen ismeretlen, mert családjával is jó egyetértésben élt. Hasonló módon történik a Klejn eltűnése is, mint a főiskola egyik ifju tanáraé Szentgyörgyi történt, a ki szintén a fővárosba utazott fel, s ott nyomtalanul eltűnt.

— **Népegyedési statisztika.** December hónap összesen 178 gyermek született, ezek közül 96 fi és 72 nő. A 173 gyermek közül törvénytelen volt 31: Halva született: 19. Ugyan e hó során meghalt 118. Ez a halálozási esetszám aránylag kedvezőnek jelezhető. Rendkívül halálos volt h é t, ezek közül öngyilkosság ö t, véletlen esemény általi haláleset k e t t ö.

— **Eljegyzés.** Balkányi Balogh Szilárd S. A Ujhelyi gymn. tanár e hó 1-én váltott jegyet Bökönyben Görög Pál ottani lelkész szép és művelt leányával Margittal. Az eljegyzéshez rokonok, barátok és ismerősök öszinte jó kívánsága fűződik.

— **Hymen rózsafálccsal.** Közeledik a farsang, nem házasodnak a fiatalok; bevárják a farsangot, hogy aztán — ismét nőtlenek maradjanak. Debreczenben házasságkötés csak a reformátusoknál és a zsidóknál volt, ágostaiak és katolikusoknál nem esküdött örökösűséget senki. A két vallásfelekezetenél összesen 58 pár eskü-

dött örökhűséget. Ezek közül a helvéthitválasuaknál megesküdött 53 pár és a zsidóknál 5 pár.

— **Véres verekedés.** Tegnap este kevéssel 7 óra után nagy népesödület támadta Nagy-Utca végén. — Kiváncsiak voltak megtudni mi okozhatta a nagy népesödületet. Harangi Bálint foglalkozására nézve csavargó, nem tudni mi okból megtámadta Kocsis József napszámost. Kocsis egy ablakon nézett befelé, midőn Harangi is odaérkezett és a nélkül, hogy szólt volna valamit félrelökte Kocsist, ebből támadt az a nagyverekedés, mely Kocsis súlyos megsebesülésével végződött, Harangi a nála levő bottal agyba főbe verte Kocsist, úgy, hogy az egy darab ideig eszméletlenül feküdt a földön. Nagy nehezen sikerült a dühöngőt egy honvéd őrmesternek lefogni, ki a verekedőt maga ktsérte fel a rendőrséghez. Együttal azonban nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt, hogy a tömeg közül nem egy futott rendőrt, sőt még fűtőtek is, de a rendőr nem mutatkozott sehoh sem. Egy jó fél óra telt el, míg nagy nehezen előkerült egy rendőr. Tudunkkal a rendőr a Széchenyi utca végén álls a kiabálást, melyet az egybegyűlt tömeg véghez vitt elhallottak a Bika szállodáig. lehetetlennek tartjuk, hogy a rendőr meg ne hallotta volna. A dühöngő Harangit a rendőrséghez vitték s ügyét átteszik a kir. ügyészséghez.

— **Hangverseny a Margit fürdőben.** Holnap, azaz vasárnap, január hó 7-én a Margit fürdőben hangversenyt rendez a helybeli katonai zenekar a következő műsossal: 1. Induló. 2. „Hanodri“, polka française Winertől. 3. Nyitány B e l i s a r operához Donizett. 4. „W i e n e r B ü r g e r“, keringő Zichertől. 5. Egyveleg Verdi operából, Faulveltertől. 6. Magyar változatok kúrtre Eckhardtól. 7. Helyőrségi négyes C z a p e k t ő l. 8. Torreador és andalusi nő Rubinsteinől. 9. Egyveleg „A k a l ó z o k“ operéiból — Sulivántól. 10. Induló.

— **Mikor sok az adó.** Főregteg János gazdum megkapván az adóintést, nagyot néz, mert megnöttek már megint a numerusok.

— Ejnye, hejnye . . .

Ennélfogva bejön az ügyvédhez.

— Éhun e nézze, maga jobban érti.

— Hát aztán?

— Hát azt mondja mög mér fizetöm én ezt az adót? — kérdezi Főregteg.

— Azért, mert él kend.

Főregteg a nyakát lehajtja, a csizmával sikálja a kevéssé a padlót s elgondolkozva szól:

— Azér?

— Hát.

Már erre mit lehessen felelni. Elveszi az írást, zsebre teszi s mikor beletette, bele is néz a zsebbe, hogy ugyan valósággal benne van-e? Azután megindul s megy kifelé és lassan birizgálva az ajtókilincsen, — még egy szót visszaszól:

— De kár, hogy kis koromba agyon nem ütött az apám.

— **Szókótt baka.** Kardos Béla baka a 37-ik gy. ezredben, hat napi szabadságot kapott, hogy hazamehessen B.-Ujfaluba. A szabadság idő már rég letelt, de a vitéz nem nagyon siet újra felvenni a „czakumpakk“-ot, hanem itt csavargó a város lebujaiban. Most köröztetik, mint szökvenyt. Az egyik káplár, midőn a szókótt katona ismertető jeleit kerdezték, — annyit mondott:

— Rendkívül buta pofája van.

— **Másvilág helyett a fegyházba.** B e r n á d y Lajos bolli szolga Debreczenből Váradra tette át lakását és oly különös módon, hogy volt gazdája sürgőnyileg értesítette az ottani sendőrséget, hogy Bernádi öngyilkosságon tőri a fejét. A rendőrség az egész várost felkutatta, hogy az állítólagos öngyilkosjelöltet megmentse én eltérítse sőtét szándékától, de Bernádit sehoh sem találták. Ma a keresett jelentkezett s az — rnkénytes bemutatás alkalmával kitűnt, hogy Bernádi Vácra feltehető szabadságot nyert fegyencz, ki az előirt jelentéseket elmulasztotta. Debreczenbe toloncsolják, honnan alkalmasint Vácra visszaköltöztetik a volt gazdájának nem lesz oka busulni, hogy legalább ez idő alatt — Bernádi az árnyék világba tegye át — lakását.

— Az „Első magyar asztaltársaság“ diszülése. A jótékonyaság céljától alakult első magyar asztaltársaság ma este Jókai Mór 50 éves

írói jubileumát diszüléssel fogja megünnepelni. A diszülésen a társaság valamennyi tagja családostól és a helybeli sajtó képviselői lesznek hivatalosak. A diszülésen B o r o s s Lajos a társaság ügybuzgó elnöke fog megnyitó beszédet tartani, a melyben a jubiláló koszorus író érdemeit fogja méltatni. Azután M á n d o k i Béla fog a Jókai Mór költeményeiből szavalni. A diszülést társas vacsora és esetleg táncz fogja követni. Városunkban különben számosan készülnek táviratilag üdvözölni a nagynevű író.

— **Köszönöt nyilváníttás.** Mindazon igen tisztelt rokonok és jóbarátok, valamint a n. é. közönség, a kik felejthetetlen jó édes anyánk övz. polgár Balogh Péterné temetésén megjelenésükkel bánatunkat enyhítették, fogadják ez uton is szívből jövő, őszinte köszönötünket tisztelettel a gyászoló család

— **Lapunk mai számához** mellékelve veszik olvasóink László Albertnek J ó k a i Mór összes műveinek új diszkiadásáról részletfizetésre szóló felhívását. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Színház.

* **Diszelőadás a színházban.** Jókai Mór írói működésének ötven éves jubileuma alkalmából tegnap este diszelőadás volt a színházban. A színtársulat ambicziójával, a szép előadással, különösen pedig a diszelőadással nagyobb közönséget örömeztetett konstatáltunk volna, a színház nem volt telei, de azért nagy közönség élvezte a kiünőn rendezett allegorikus csoportozatot, az összevágó, minden jelenésében sikerültnek mondható előadást. — Maga a csoportozat őszhangjában, izlés és hangulatteli őszszéllítésében festői képet nyújtott. — Az ősz jubiláns mellszobra felett a nemzeti génusz koszorusával, körülte az irdodalom, művészet, zene. Jókai színműi alkotásának főbe alakjai allottak. A csoportozat kötti őszhangulatba vegyűt képe meglepte a közönséget — mely a r e n d c z ő t P é c h y K á l m á n t zajos tapssal hivta a lámpák elé. Ezután Jókai: „G a z d a g s z e g é n y e k“ című életképe került színre, összevágó előadásban. A szereplők kivétel nélkül ambiczióval a közönség gyakran megnyilatkozó elismerése mellett játszottak.

(T)
* **A színház műsora a jövő héten.** Jan. 7. Vasárnap: Kis madaram — népszínmű. 8. Hétfőn Gascognei nemes — operett. 9. Kedden ugyanaz. 10. Szerda Fedora — dráma Daróczy Ilka fellépésével. 11. Csüt. Ifj. Fromont és idősb. Reislér színmű Daróczy Ilka fellépésével. 12. Péntek: Kis baba vigjáték először. Előkészületben: Ötödik pont operett Megyeritől.

* **A szatmári színház.** S z a t m á r r ó l írja levelezőnk, hogy az ottani színházat a színtársulat bizottság, K ö m l e y, eddigi igazgató mellőzésével, M a k ó Lajosnak adta ki.

* **Az alamuszi.** Ezzel a címmel a népszínházban közelebb kerül színre egy új operette, amelyet Bokor József írt. A darab czimszerepét K. Kopácsi Juliska játsza, aki azt már tanulja is. A darab első előadása valószínűleg e hó végén lesz.

* **Tiszai nyári állomásai.** Tiszai Dezső színtársulat kérvényében arra kérte a színházi bizottságot, hogy Mármarosziget és Nyíregyháza városok tanácsánál tegyen pártoló lépést a mellett, hogy a nevezett városokat nyári állomásokul megnyerhesse. A színházi bizottság ezt határozatában Tiszai óhajához képest kimondotta, s a pártoló lépést már meg is tette. A színházbizottság ugyanis úgy Mármarosziget, mint Nyíregyháza városok tanácsához átiratot intézett, amelyben a városok közötti jó viszonyra is hivatkozva, ajánlja a tanácsok figyelmébe Tiszai Dezső színtársulatot. Több, mint valószínű, hogy a színházbizottság pártoló átiratára, Tiszai a nevezett városokat megnyeri nyári állomásokul. A szezon ezenkívül még Nagy-Károlyban és Zilahon fogja tölteni a színtársulat.

* **Színtársulatunk művezetője.** A színházbizottság legközelebbi ülésében művezetőül Péchy Kálmán rendezőt jelenti be Tiszay színtársulat. — Péchy Kálmán mint rendező rövid idő alatt megnyerte a közönség tetszését s valószínű, hogy mint művezető ezt a tetszést, rokonszenvet és elismerést csak fokozni fogja.

* **Uj darabok.** A debreczeni színház igazgatóságához egy csomó új darabot küldöttek be, amelyek jó részére már is kimondotta a bíráló bizottság, hogy nem kerülhet színre. — A darabok másik részével még nem végeztek, de ezek között — úgy hisszük — akad talán előadható is.

* **Az új színtársulat.** Márczius 18-án, azaz virágvasárnapján kezdődik a színészek szerződési éve. Ezen a napon színtársulatunk tagjai közül többen, mint Csiky, Hevessy, Sólyom, Ferenczy, Lubrinczné, Pálly, Sugár Aranka, Gallyasi Paula, elhagyják városunkat s más társulatnál folytatják működésüket. Helyettük ugyanezen a napon jönnek az új tagok, akik már Husvét hetében, tehát a következő héten bemutatkoznak. A kiegészített s megerősített színtársulat ezután még hat hétig marad Debreczenben s innen Nyíregyházára május elsején utazik.

* **„A kis madaram“.** Gerő Károly énekes színműve, mely a szezon elején kétszer tele házak előtt került előadásra, lesz a vasárnapi előadás. A mulattató darabban T i s z a y n é n a k, A n d o r f i n a k, K r é m e r n e k és R ó z s a h e g y i n e k van jó szerepük.

* **A gascognei nemes.** Suuppé rég nem adott pompás operettje hétfőn és kedden színre kerül. A főszerepeket S u g á r A., G a l y a s i P., F e r e n c z y (czim szerep) A n d o r f i, S ó l y o m, és K r é m e r játszzák. Uj jelmezek is készültek e darabhoz.

* **Az 5 dik pont** a népszínház egyik legutóbbi sikerült ujdonsága a vidéken először nálunk kerül színre. A próbákat már megkezdték és e hó 23-án lesz a bemutató előadás.

* **A kis baba.** P u s z t a y kacagató énekes bohózatát a jövő héten adják elő. Jó szerepük lesz a darabban L o c s a r e k n é n a k és A n d o r f i n a k.

Törvénykezés.

— **Bűnügyi végtárgyalások a jövő héten.** A jövő héten 1894. január 8—12 ig a debreczeni kir. törvényszéknél a következő bűnügyi végtárgyalások fognak megtartani. 1894 ik év Január 8-án hétfőn Kovács József ellen, csalárd bukás; Miskolczi Jánosné ellen, hamisvadás; Kállai Sándor s társa ellen, csalás; Fercsik Ferencz ellen, sikkasztás; D. Tóth Mihály ellen, lopás. 1894. Január 10 én szerdán: Mészáros Lajos ellen, súlyos testisértés; Klein Herman ellen, zarolás; Papp Sándor s társa ellen, súlyos testisértés. 1894. Január 12-én pénteken: M. Nagy Mihály ellen, súlyos testisértés; W e r t h e i m e r Lipót ellen, csalás. Január hó 13-án szombaton: Várad Imre s társa ellen, közokirat hamisítás vétsége miatt. Január 8. 10-én, 12-én ítélethirdetések.

Közgazdaság.

— **A debreczeni ipar és kereskedelmi bank** 1893. évi üzletforgalma a következő volt: I. B e v é t e l 1893. január 1-től december 31-ig: pénzkészlet 1892. deczemb. 31. 25388.13., beváltott váltók után 2723248.54., beváltott előlegek után 84067.—, kamatok után 68345.24., kamat betét után 889134.10., érczépén eladás után 3331.27., értékpapír eladás után 49866.96., szelvény eladás után 1703.54., házjóvedelem után 24935.55., házépítés után 177.94., előleg bélyeg 175.65., folyó számla után 2080772.22., nyomtatvány után 122.—, jutalék után 132.08., üzleti költség után 36.—, függő követelés után 560.—, összesen 5951996. frt 22 krajczár. — II. K i a d á s 1893. január 1-től december 31-ig tiszti fizetésre 9665.86., leszámított váltókra 2858570.28., leszámított előlegekre 36503.—, kamatokra 9196.18., kamat betétre 1067343.67., érczépén vásárlásra 6041.34., értékpapír vásárlásra 81849.23., szelvény vásárlásra 17846.20., házjóvedelemre 3032.85., házépítésre 9351.03., előleg bélyegre szazhetvetőt frt hatvanöt krajczár, folyó számlára 11805441.75., nyomtatványra 303.25., jutalék 3.—, üzleti költség 2505.03., osztalékra 6262.—, adóra 8423.76., perköltségre 11.62., háztörlesztésre 537.77., pénzkészlet január 1. 28934.75., összesen 5951996. forint és 22 krajczár.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése 1894. év január hó 5-én.

ház igaz-
küldöttek
mondotta a
erülhet
zével még
gy hisszük

18-án, az-
színeszek
ársulatunk
Hevessy,
lly, Sugár
városun-
ködésüket.
nek az új
lehát a kö-
kiegészített
még hat
Nyiregy-

bly énekes
r tele házak
pi előadás.
n a k, A n
R ó z s a

g nem adott
zínre kerül.
si P., Fe-
S ó l y o m,
is készültek

egyk leg-
en először
r megkezd-
előadás.

gatót éne-
s. Jó szere-
n a k és

jövő héten.
a debrec-
ző bűnügyi

1894-ik év
zsef ellen,
psné ellen,
ellen, csa-
asztas; De

nuár 10-én
ulyos tes-
is; P a p p
rtés. 1894.

fióly ellen
Lipót ellen
V á r a d i
tás vétsége
rdetések.

reskedelmi
kező volt:

december
25388.13.,
váltott elő-
68345.24.,

enz eladás
49866.96.,
delem után
leg bélyeg
2., nyom-
208., üz-
telés után

rajczár. —
mber 31-ig
váltókra
36503.—.,
067343.67.,

pir vásár-
17846.20.,
9351.03.,
öt krajezar,
ányra 303.

5.03., osz-
erköltségre
zkészlet ja-
6 forint és

nyai sertés-
év január

Hizott sertésárak: I. Magyar első
rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) 48—49. krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) 48—49. krig. Fialal nehéz páronként 320 klgron felüli sulyban 51—51½ krig. Fialal közép (páronként 251 320 klgr. sulyban) 51—51½ krig. Fialal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 49—50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 48—49. krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 49—50 krig. — Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban.) 48—49. krig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) — krig. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) — krig. Könnyű (klgr.-kint 220 klgr terjedő sulyban) — krig. — Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgrig. felüli sulyban) 46½—47½ krig. Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 46½—47½ krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 44—46 krig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványserű levonások mellett egy kilogram sulyra krajezarokban értendők. Szokványserűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4½ százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

— **A magyar kir. meteorologiai intézet** időjelzése jan. 6-án.
(Távirati tudósítás. Erk. 3 óra 10 p.)
o = hideg, j = délen csapadék.

REGÉNYCSARNOK.

Szerelem és bűnhődés.

Angol regény.

Irta: Brent Ernő, fordította: Krónika író.

— Taníttatásra nincs szüksége, Sir Henry Sellon, erről gondoskodtam én. Most, hogy körülbelül 60 éves vagyok, mondatom, hogy én is szép voltam fiatal koromban. Tudtam több nyelvet, tudtam zongorázni énekelni, Hangom éppen oly dallamos volt mint a Miriamé s a férfiak körülrajongtak. De én ismertem cselzataik bűnös voltát s itt a bibliában találtam vigasztalást.

Hajlékomban mindég szívesen adtam volna helyet Medhurt Miriámnak, bár a bűn útja már nem ismeretlen előtte. Ön mint idegen tartsa őt olyannak, a milyen valóban s legyen gondja rá, hogy ne zavarja fel egy más szir békéjét.

— Miss Bond.
— Nincs egyéb mondani valóm. Intettem önt.

— Nem szükséges — szolt a báro nyugodtan — már mindent hallottam.
— Mit?

Ujra a bibliára fektette kezét.
— Azegény Miriani — gondolta Sir Henry — szigorú oktatója lehetett. Most már csodálkozom többé szemeinek buskomor kifejezése felett.

Azután hangosan mondá:
— Kegyed szegény, Miss Bond. John Medhurst megírta ezt nekem, így megengedi, hogy jövőjéről gondoskodom.

— Van anyai, a miből megélek — nem fogadok el alamizsnát.
— Bocsásson meg, Miss Bend, czélom nem volt —

Türelmetlen mozdulatot tett kezével s szolt:
— Mindent: Gondolja meg Miss Bond, hogy Mirjain ez előtt egy évvel még gyermek volt s a mi közötté és M. Grey között történt nem volt más mint gyermeki megfontolatlanág.

— Ha ön ezt így fogja fel segítse az Eg mindkettőjüket.
Sir Henry kalapját vette.
— Nem sokára itt leszek — szolt. Csak egy sétat teszék a falun keresztül, míg Miriám rendbe szedi magát.

Mindent hallott — mormogá a nagynéne — mégis házába fogadja — szivebe. Vajjon mindent tud vagy futólag értesült egypár elejtett szóból valami részletről.

(Folyt köv.)

Gerő Károly legújabb népszínműve a népszínház műsorából.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Idénybérlet 77. szám IV. Kisbérlet 17. szám
Páratlan. Páratlan.

Holnap Vasárnap, 1894. január hó 7-én.

Kis madaram.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta Gerő Károly, Zenéjét szerzette Erkel Elek. Rendező Andorffy.

Holnapután Hétfőn, 1894. Január hó 8-án.

GASCOGNEI NEMES.
Operette Sóuppétól.

Nagy nyeresemények

érhetőek most el a jelenlegi tőzsdei viszonyok gyors kihasznlásával. 500—1000 f-rttal a legrövidebb idő alatt, jó értesülések alapján igen sokat lehet nyerni. Én, a tiszta nyeresemény egy kis százalékaért, a legjobb forrásokból merített értesüléseim alapján tanácsot szolgálok.
Megbízások „A. Z.” czim alatt Fischer I. D. hirdetési irodájába, Budapest, VI. kar., Zsidórus-utca 9. szám, küldendők.

Csúsz és köszvény.

cauzos fej- és fogszagatások, itési és ficzomodási, valamint fagydagatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a **REPARATOR**

nevű gyógyszer, melynek üvege 50 kr. vagy 1 frtért minden gyógyszerárban kapható. A Reparatorral a Rókus kórházban 136 esetben tétetett kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór.

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatású és pompás ízű szer a Tokaji China vashor, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára helytűnyen engedélyvel látatott el. Sok rossz utánzat létezik, miért is kérem vételnél névaláírásomat követelni Kis üveg 1 frt 60 kr.; nagy 3 frt.

ACATIA-SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 drb 50, 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arczcrème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás, üde, gyermeked arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindennemű éktelemségét bizon elítávoitja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbőr táplálására, üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kevelt. Egy köcsög ára 2 frt.
Ezek gyógyszerárak kiválóbb specialitásai, melyek főváros és országszerte a legjobb hírnévnek örvendek a postán is küldetnek

KRIEGER GYÖRGY

gyógyszertár a „Magyar Koronához“

BUDAPEST, KALVINTÉR.

Raics Gyula

fűszer, csemege, tea és rum kereskedése

DEBRECZENBEN,

N.-Hatvan és K.-Mester-utca sarkán.

A „FEKETE ELEFÁNT”-hoz,

DIETRICH és GOTTSCLIG cs. és kir. udvari szállítók. Tea és rum nagykereskedők bizományi raktárak.

Ajánl a téli évadra:

Legtisztábban kezelt fűszerárakat.

Legjobb minőségű

Udvari, Ananász, Jamaika, Cuba és Brazíliai RUMOT.

Legkitünőbb minőségű

Cross-karaván, Pecco, Mandarin, császár, Moszkvai és király vegyíték TEAT melyekből árjegyzéket a fenti cégtől szívesen szolgálók, továbbá

Thea Süteményt.

Legfinomabb magyar és francia COGNACOT és PEZSGÖBORT.

Suchard és Maestrani-féle csokoládét. Válogatott szép Marónit,

Ementhali, Strachino, Groji, Paloczai, Imperial, Hagenbergi és Moneri

csemege SAJTOT.

szepességi főzeléket,

nemes faju

ozitrom és narancsokat,

valamint minden itt fel nem sorolt

CSEMEGE ÁBUKAT

legjutányosabb árban.

Postai megbízások a legpontosabban eszközöltetnek, csomagolás felszámítása nélkül.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, mi-szerint én,

SOMOGYI GYULA

hentes mester,

uj hentes üzletet

nyitottam.

Ajánlom magamat minden e szakmába vágó árucikkeket, u. m.: kitiünő prágai, kassai és debreczeni

sódarokat, ugy főve, mint nyersen, továbbá kitiünő minőségű kolbászokat, tisztán kezelt zsirt, fehér és paprikás szalonnát, továbbá friss sertés-hust, hájat és zsirnak valót, — valamint az egész tél folyamán a legkitünőbb koppasztott gyenge malaczokat, a legolesőbb áron kiszolgáltatni.

Füstölés a legkitünőbbben, jótállás mellett eszközöltetik.

Gyors, olcsó, pontos és szolid kiszolgáltatásról kezeskedik,

hódolatos tisztelettel

SOMOGYI GYULA,

hentes mester.

Debreczen, 1894. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

KARDOS LÁSZLÓNÁL

Kossuth-utca.

Utazó- és kocsítakaródzók,

Flanell, vasaló és lópokrócok,

Diványterítők, tülések és párnák,

Extra szélfogó-pokrócok

ablakezug elzárásra.

5.

Borostyánkő-olajmáz festékeim

Hogy a tisztelt közönségnek

beszerzését könnyebbitsem.

Debreczen és vidéke részére

Ganofszy Lajos fűszer és festék kereskedő urnál

raktárt nyitottam.

az árak épen egy ott, mint gyáramban, minia kártyák i n g y e a kaphatók.

Tisztelettel

a Hetzendorff festék, máz- és kence-gyár,

O. Fritze.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra:

Báli szövetek,

SZINES selymek,

Francia Voile-ok,

Atlas, Satin és Batistok,

továbbá

legyezők, virágok, csipkék,

Báli belépők,

melyeket igen olcsón árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsátér.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

A kicsinyeknek.

Debreczen

Szerkesztő: KALOCSA RÓZA.

1894. január 6

RAGYOGÓ SZEMMEL.

Ragyogó szemmel fut a lányka —
 Anyjához a komor szobába —
 „Oh, anyám! nézd, mi boldog vagyok.“
 „S e nagy örömré mi volt az ok?“
 „Ugy örülök, úgy dobog szívem,
 „Mert magamat, lásd, jól viselem;
 „Rosszat nem tettem ma egész nap,
 „Daczos sem voltam, így lesz holnap.
 „Igy azután is, meglásd anyám,
 „Tanulok jól, és végzem munkám.
 „Hisz jó lenni . . . olyan nagy öröm!
 „Fejem többé rosszban nem töröm.“
 Csodák csodája, hogy felvidult,
 A kis szoba, mely oly komor volt.
 „Oh, Istenem!“ sóhajt az anya:
 „A jó gyermek a ház angyala!“

Angyalvár.

Erdély bércei között kies vidéken láthatók még ma is angyalvadás romjai, ebben lakott Mitru olah vajda régesrégén, mikor még a magyarok, sőt a kunok is Ázsiában laktak. Mitrunak az ősei római hadvezérek voltak és egyik, mint római helytartó küldetett Erdélybe és ennek utódai mint vajdák uralkodtak az egész vidéken, még akkor is, mikor a római birodalom hatalma megtörtött.

A leggazdagabb urak is jobbágyai voltak Mitru vajdanak és ez szigorúan megkövetelte tőlük, hogy jámbor és keresztény vallásos életet folytassanak.

Magat Mitrut is nagyon istenfélő és e mellett vitéz, bátor, daliás férfúnak ismerték.

Egy éjszakán, a mikor legmélyebben aludt, arra ébredt fel, hogy valakinevén szólította. Ime egy ragyogó fényes alakot pillant meg, szemei kápráztak, a mint az aranszárnyu sugárzó angyalt megpillantotta.

— Kelj fel Mitru gazda és menj lopni. Isten általam tudatja veled, hogyha még az éjjel meg nem tanulsz lopni, halálod halálával halsz meg. Ezért kelj fel és siess.

Ámuló, bámuló Mitru vajda, hogyan történhetik az, hogy egy ilyen mennyei küldött bűnre csábítsa őt.

— Én oly hatalmas vajda vagyok, szólt Mitru, mikor bánulatából magához tért, hogy nem szoruljam lopásra, kincses ládám ugyanis tele van. Becsületben őszült meg fejem, lopással be nem mocskolom magam. Ilyen üzenet nem jöhet Istentől, valójában bánom már, hogy eddig is hallgattam ámitó szavaidra.

— Hallgass gyarló ember, tanul meg azt, hogy Isten kezében a gonosz is jóra változik. Engedelmeskedjél!

E szavak után aranszárnyait kiterjesztve elrepült az angyal.

A vajda kiugrott ágyából és az angyal után nézett, a mint az a csillagok között eltűnt.

— Tehát még sem volt ez álom, sem a pötyöl káprázata, szólt magában, hanem csak ugyan az ég küldötte, és így nem tehetek mást, mint engedelmeskedem. De szegény vén fejem hogyan tanuljak én meg most hirtelenében lopni, hiszen sohasem volt kenyerem.

Mindenek előtt gyorsan felöltözött a vajda és magára vette fényes fegyverzetét és fejére tette koronás aransisakját. Azután saját kapuján, az alvó órák között lopózkodott ki azzal a

nagyon kellemetlen érzéssel, hogy ő most egyszerre becsutott tolvaj lett.

— Egész életemben mindig üldöztem a zsványokat, — tessék, most milyen jó volna, ha csak egyet is találnék, a ki megtanítana a lopás mesteriségére. Miért nem jön most elélem az a ravasz tolvaj földi manó, Kezeske, kit akasztással fejegettem és kutyáimat ráusztva hajszoltam tüskön bokron keresztül, máskor mindig körülöttem lábatlankodik, most meg mikor megfogadnám mesteremnek, most a pokolban bujkál.

E pillanatban eltűnt a vajda fejéről a koronás sisak, utána a csillogó ezüst vért és paiz, valamint az aranyhüvelyes kard.

— Na, akármilyen legyek, ha ez nem az a földalatti manó, az átkozott Kezeske mesterisége, kiáltott fel a vajda.

— Ha, ha, ha! kacagott fel gúnyosan a gonosz szellem. Már nagyuram, a ki lopni indul, az ne vegyen magára már messziről csillogó villogó fényes fegyverzetet, azért vittem azokat gyorsan vissza hálósobádba. Dehát mondd csak, uram, tulajdonképpen mit akarsz te lopni? Szívesen segítek. De határozz gyorsan, mert nekem sok a dolgom, nem érnek rá időt vesztegetni,

— Nem bánom én akármilyen és akármilyen, csak hogy legalább érdemes dolgot lopjunk. Itt van például a szomszédban egy gazdag kereskedő, annak kellenél is több kincse van, egy földmivelő is, az meg éppen tegnap adott el egy nagy rakás búzát. Nem volna jó ezekhez elmenünk.

Mit gondolsz, nagy uram, ki a földmivelőnek verejtékes munkával kecsesebb pénzt elveszi, azt átok sújtja. Éppen így van az a kereskedőnél is, az is sokat fut fárad! Hanem tudod mit, csipjünk nyakon egy kövér papot, van annak pénze elég a henyeléséért.

— Jaj te, istentelen pogánya! Csak merd bántani az Isten szolgáját, az én papjaimat, azonnal kiadatam bariangjaitokat és égő szurkot öntetek belé, hogy valamennyien pokolra jussatok.

— Na, na, na! Lassabban egy kicsit, nagyuram, ha en most itt hagylak, nem segít rajtad egyik papod sem . . . Hanem tudod mit, van itt egy nagy száju rabló lovag, neked hizeleg hanem hét mérföldnyi kerületben nincsen olyan ember, akit fényes nappal ki ne rabolna uton, utfélen. Igaz, hogy én aztán a rablott marháknak majdnem felét rendszeren elcsipem az orra elől. Ha tetszik, menjünk el ehhez.

— Helyes, menjünk, lopjuk meg ezt.

Mert már a vajdanak is fülébe ment nem egyszer, hogy haszontalan egy ember az a rablólovag, sőt őt magát is megfojtaná egy kanal vízben, ha lehetne. Ennek bizony ő is szívesen rákoppintana egyszer a körmére.

Igy mentek, mendégéltek szépen, elől az erdei manó, utána a vajda, és mikor a rablólovag várához értek, a kis törpe varázsszavaira feltáruktak a bezárt kapuk.

Az erdei szellem belopódzott az istállóba, a vajda a vár nagy termét kereste föl.

Mikor Mitru szemei kissé megszokták a sötétséget, egy félig nyitott ajtót vett észre, mely a hálósobába vezetett.

Mikor a vajda így nézett a nyitott ajtóra egyszerre csak erős nyertés hallatszott acsöndes éjszakában, mire a rabló felébredt, mert az ő kedvenc paripája nyertett. A lovat kiugrott ágyából és felrántva az ablakot és a tornácra alvó csatlósok odakiáltott, hogy nézze meg mi baja annak az ő lovának.

Az álmos csatlós bebotorkált az istállóba, de nem látott a ló körül semmi gyanusát, mert Kezeske rögtön eltűnt.

Igy aztán a csatlós tiszta szívvel jelentette urának, hogy a paripának semmi baja sincs.

Erre a lovat lefeküdt, de a paripa ismét nyertett és most kétségbeesetten. Ekkor felugrott a rablólovag újra és cselédeinek kiáltott, hogy bizonyosan zsványok törtek be a várba.

Fáklyát gyújtott és maga lement az istállóba, átkutatott mindent, de nem talált semmit.

Mérgesen tért vissza hálósobájába. De itt felesége azt mondta neki.

— Nem a zsványoktól félsz te, más gondok nem hagynak téged aludni. Hiszen ez már a harmadik éjszaka, hogy mindig felriadsz legédesebb álmodból, nem izlik neked sem az étel, sem az ital; valld be, hogy nyomja valami a lelket, vagy azt kell hinnem, hogy nagy beteg vagy.

A lovat nem akart vallani semmit sem a feleségének, de az asszony addig könyörgött neki, míg végre nem tudott ellentallani és szót:

— Legyeu, tudd meg tehát, hogy én és másik tizenkét lovat elhatároztuk Mitru vajdát megölni. Én leszek helyette a vajda. Holnap hozzá megyünk és tizenkét éves tör fogja zsarnoki szívét keresztül szurni.

Szóról-szóra meghallotta Mitru mindezt, — most már tudta, miért jelent meg neki az angyal, miért kellett neki ide eljönni.

Hálafohászt bocsátott az egek urához, azután lement az istállóba, hol az erdei manó minden aron hatalmába akarta keríteni a lovat tüzes paripáját.

— Nem tudom elgondolni, mondá Kezeske a vajdanak, hogy miért nem akarja eltűnni ez a paripa, hogy ráüljek — pedig máskor minden sikerül nekem akármibe kezdek, — hiszen még a kottló alól is kilopom a tojást — de ez a ló érintésemet sem tűri, — nyertett, rugott, pedig tudtam, hogy az a győztes, a ki erre a lóra ül.

— Eressz csak engem oda, mondja a vajda. — megsimogatta a paripát, beszélt hozzá nyájasan, azután felnyergezte, felkantározta azian felült reá és a ló olyan engedelmes volt, mint a kezes bárány s vitte ki szépen, zajtalanul a rablólovag várából, egyenesen bába.

Az erdei manó, Kezeske pedig eltűnt.

Mitru vajda otthon fölverte csatlósait és a várőröket és megparancsolta nekik, hogyha a rablólovag elő talál jönni, azt irgalom nélkül kössék fel a legközelebbi fára.

De figyelmökbe ajánlotta a másik tizenkét gyilkost is.

És ime reggel csakugyan elővágatott a tizenkét czinkos, élükön a rablólovaggal, de legnagyobb meglepetésükre Mitru vajda, és pedig a rablólovag saját paripáján, fegyveres sereg élén lovagolt eléjük.

A lovat halálsápadt lett, — szó nélkül adta meg magát, — és tizenkét czinkostársával együtt életével lakolt — gonosz terve miatt.

De Mitru vajda e nap óta Angyalvárnak nevezte el várát, az őt óvintó angyal emlékére.

R o m j a i e várnak még ma is láthatók.

Számrejtvény.

Hlavathy Annától.

59 47 55 15 Ez leányok neve.
 24 59 47 17 62 Tudományok mestere.
 45 9 63 17 55 Buda egyik külvárosa.
 46 62 50 12 Nagy víz ellen ezt assák.
 21 9 47 3 72 59 Vehetnének tőle példát.
 60 35 58 Feldolgozója a timár.
 39 64 3 Ez a szőlőre nagy kár.
 1 70 41 2 Gyermekek mulattatója.
 8 17 41 46 62 Sok ember megfordul rajta.
 14 57 24 Bizony nincs édesebb ennél.
 39 22 Az ilyen gyermek sokat ér.

Aláírási felhívás

a h.-böszörményi részv.-társulati takarékpénztár
ujjonnan kibocsátandó 1000 drb 100 frtos névértékű bemutatóra szóló részvényeire.

Aláírási feltételek :

1. A részvények kibocsátási ára 130, azaz egyszázharmincz o. é. frt.
2. Ezen 130 frtból az aláírás alkalmával 30 forint azonnal lefizetendő, a további 100 frt pedig 1894. évi február 1-től kezdve minden hó 1-ső napján 10 forint havi részletekben fizetendő be, az alább megnevezett helyeken, hol minden az aláírásra vonatkozó feltételek megtekinthetők.

3. Aláírási zárhatáridő 1894. január 20-ika, aláírásokat és befizetéseket elfogad :

H.-Böszörményben : az intézet igazgatósága.

Debreczenben : Debreczeni első takarékpénztár,
az Alföldi takarékpénztár.

Budapesten ? a Budapest-Erzsébet-városi takarékpénztár részv.-társaság,
a Belvárosi takarékpénztár.

H.-Böszörmény, 1893. december hó.

Hajdu-Böszörményi részv.-társulati
takarékpénztár.

Férfi, fu kalap nagy raktár és téli kabát minden színben

Legolcsóbb bevásárlási forrás

SCHÖNBERGER VILMOS,

megnagyobbított üzletében,

DEBRECZEN, a városháza alatt.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy nagyraktáramat és különösen az itt felsorolt árukat, teljes leszállított árakban számítom :

Selyem, berliner és posztó kendőket minden szín- és nagyságban
Czipőket, férfiaknak, nők- és gyermekeknek, bőr és posztóban,
Hallina-féle vízmentes csizmákat, posztó-és bőrcsizmákat,
Őszi és téli trickó derekat és Jáger alsó ruhákat és ingeket,
Nagyválaszték ablakfüggöny-, ágyterítők- és abroszokban.
Báli czipők, legyezők, hajdizsek, melltük és karpereczek.
Esernyők 80 krtól 1.30 ig, 1.40—3.50., szép nickl és csont fogóval.
Ruhácskák gyermekeknek, u. sz. disz- és konyka-kötények.
Gummi czipőt (kalucsni) hó czipőt, házi komót czipőt és karmantyut,
Emlékkönyvek, albumok, képtartók és **disztárgyak**,
Rendkívül szép és nagyválasztékban új és régi szivott
Valódi tajtékpipák, szipkák és csibukok,
Illatszerek, szappanok, fésűk, kefék és pipere cikkek, színházi
Látcsöveket és szemüvegeket, férfi és női fehérneműeket,
Mansetták, gallérok és nyakkendők, igen szép választékban,
Oxford, zefir, siffon, czérna, és pamut vásznak $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$ szélességben
Sapkák a legolcsóbbtól a legfinomabb asztragánig stb.

Paplanok, szőnyegek és szalmazsákok.

Bőröndök, utazó-táskák és kézi-kosarak. Viszkos vásznak.

Pirszen (Coaks.)

Fűtésre és kovácsok
részére házhoz szállítva

ajánl a

Légszeszgyár igazgatósága,
DEBRECZEN.

Alapított 1863-ben.

Világhírűek

Trimmel N. János

BÉCS mellett, VII. /, Kaiserstrasse 74.

Altal készített és érmet nyert

kézi-harmonikumok

Mindenemű

zenehangszerek

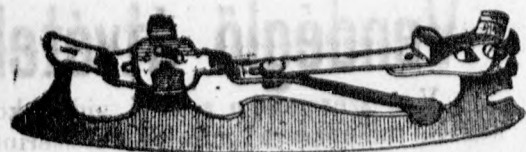
NAGY RAKTÁRA :

Hegedűk, Cziterák, Fuvolák, Occa-
rinok, Szájharmonikumok, Madár-
művek stb. stb.

Ónjátszó s a hangban felülmulhatat-
lan svájci aczeljátékszerek, Zene-
albumok, üvegek stb. stb.

Mintakönyv ingyen és bérmentve.

HALIFAX.

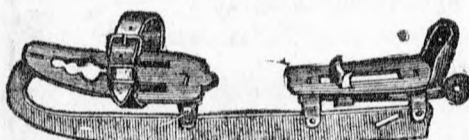
MERCUR.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Korcsolyák
minden rendszerben.
Szén- és fakosarak.
Kályha ellenzők és tüzszerék.
Vasbutorok, fürdő- és niklrozva.
Budweisi porcellán és majolika kályhák
Meidingi, tölő és központfűtési kályhák.
Szancesgők és zörgők. Csákányok és fejszék.
Keresztvágó fűrészek.
TÓTH GYULA
vaskereskedőnél.
DEBRECEN városház sarkán és
Piacz- és Hatvan-utca
sarkán.

JAKSON HAINES.

PATENT.

Tea, rum, cognac, kávé.

Kovács és Mezey

tea- és rum nagykereskedők

ajánlják saját londoni és fiúmei ügynökségeik által direkt importált elsőrendű és válogatott CHINA és OROSZ

karaván tea-nemeket,

szintugy hamisítatlan jamaika-rumot, utólérhetetlen minőségű

BRAZILIAI RUMOT.

Francia és belföldi

COGNAC

csakis a legkiválóbb czégektől.

KÁVÉ

válogatott minőségekben 4³/₄ kilós posta csomagokban bárhova díjmentesen.

— Kimerítő árj gyék kívánatra díjmentesen. —

BUDAPESTEN:

Főüzlet és iroda Dorottya-utca 13. sz. Fiók üzlet: Kerepesi-ut 6. sz., ez előtt Bieber Antal.

Dreher Antal kőbányai sörfőzdeje palackcsőreinek főelárusító.

Figyelmeztetés.

A n. é. közönséget a saját érdekében figyelmeztetjük, hogy bevásárlásainál mindig csak elsőrangú megbízható czégekhez forduljon és magát hangzatos és olcsó árak al csábító hirdetések által tévútra ne vezesse.

Vidéki rendelvények pontosan postán vagy vasuton kívánat szerint küldetnek.

Minden egyes cikkünk jósága és valódiságáért teljes jótállást vállalunk

Meg nem felelő minőségek visszavételnek. Visszonteladónak külön árjegyzék

Dr. Popp J. G.

Bécsi cs. és kir. osztr. magy. és görög kir. udv. fogorvos.

Anatherin szájvizének

különös hatása.

elismerve Javel Gyula gyakorló orvostudor által. Rendeltetik a bécsi cs. kir. orvosi egyetemen OPOLTZER orvos-tudor, egyetemi főigazgató és szász-kir. udvari tanácsos, valamint Klotzinsky Brantz, Heller stb orvosok által.

Ezen szájviz általában a fogak tisztántartására szolgál és felolvasztja vegyészeti tulajdosságainál fogva a nyálkát a fogakon és azok között.

Különösen ajánlható annak használatára ebéd után, minthogy a fogak közt hátramaradt húsreszecskek elrothadásuk folytán a fogak anyagreszeit veszélyeztetik és kellemetlen szájbűzt okoznak.

Még azon esetekben is, hol már fogköképzés létezik, igen nagy előnnyel használható, mert megkeményedését akadályozza. Ha a fogak csak legcsekélyebb része le van törve, úgy az egész fog rothadásba megy át és a többi egészséges fogakat is elrontja.

A fogaknak természetes szp színüket visszaadja, miután minden idegen részeket vegyészetileg felémészt és eltávolít.

Igen hasznosnak bizonyul mesterséges fogak tisztántartásánál. Megőrzi azok eredeti színét és fényét, meggátolja a fogköképződést és eltávolít minden kellemetlen bűzt.

Megszünteteti nemcsak a fájdalmakat, melyek üres és romlott fogaktól erednek, hanem a baj elharpódzását is gátolja.

Jónak bizonyult továbbá az Anatherin-szájviz a fogny rothadásánál; miut bizto enyhítőszert fájdalomnál, melyek üres fogaktól és koszvénybajoktól erednek.

Ezen szájviz minden fogfájalmat könnyen biztosan és minden utóbaj előidézése nélkül legrovidebb idő alatt enyhít.

Különösen nagyra becsülendő az Anatherin-szájviz a lehelet tisztántartásánál, valamint a már létező bűzös lehelet eltávolításánál, mihez a gyakori szájmosás elégséges.

Nem ajánlható eléggé elgyengült fogínynél. Ha az Anatherin szájviz csak négy hétig használatik, a rendelet szerint, a beteg fogny sápadtsága elmúlik és az ismét rózsaszínűvé válik.

Ép oly hasznosnak bizonyult ezen szájviz ingadozó fogaknál, mely bajban görvényesek szoktak szenvedni, valamint akkor, ha előhaladt kor folytán a fogny fogyni kezd.

Biztos szer továbbá az Anatherin-szájviz könnyen vérző fogínynél. Ennek oka foggyökerek gyengesége. Ily esetben kemény fogkefe szükséges, mert ez a fognyat eleveníti, miáltal az új tevékenységre képesse tétetik.

1 nagy palaezk 1 frt 40, 1 közép 1 frt, 1 kicsi 50 kr.

Növényi fogpora rövid használat után a fogakat vakító fehérekke teszi anélkül, hogy ártalmat okozna. Ára dobozonkint 63 kr.

Anatherin fogpasztája füvegzelenczében 70 krral, jónak bizonyult fogtisztító szer.

Hlatos fogpasztája Rövid használat után vakító fehér fogak (természetes és műfogak) ápolására és a fogfájás megszüntetésére, darabja 35 kr.

Fog oloma igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogaknak óno mozására. Ára dobozonkint 1 frt.

Dr. Popp orvosi növényiszappan

kitűnő pipere szer a sömör, kütég, a májfolt és szeplő ellen, a tiszta úde arczbőr előmozdítása és fentartására, az atka, pörnsenés, tisztátalan arczbőr, kelések ellen.

Legújabbban Bécsben a cs. kir. egyetemes korodában professzor Dracchoz általadattak használatba: s lönök kitűnőnek elismerve

Dr. Popp cs. és kir. udvari fogorvos. A dr. Popp-féle gyógyserek

A t. cz. közönség felkértek világosan Popp csász kir. udvari fogorvos-féle készítményeket kérni, s csak az olyakat fogadni el, melyek saját védjeggyel vannak ellátva.

Kapható DEBRECZENBEN: Dr. Rotschnek V. Emil, Muraközy K. Mihailovits I. Tamassy K. Örvényi O. Balázs L. Tóth Béla. Szilágyi F. M. gyógyszerésztársaikban, Csanak J. Szent-királyi Tivadar. Weisz S. Schwarz B. Gerby F. kereskedésében. — Hadház: Farkas gyógyszer. — H. Bőszörmény: Ray L. gyógyszer. — Szoboszló: Szabados I. gyógyszer. — Diószeg: Vadaj gy. — Szatmár: Dr. Lengyel M. gy. Bossin S. Literati A. gy. — N. Kálló: Urszinyi K. gy. — Tisza-Lök: Rab P. gy. — Munkács: Trarler gy. — Szinyér-Váralja: Gerber E. gy. — Nánás: Kovács Gy. — Karczag: Bá'hory gy. — Derecske: Belitzany gy. — B. Ujfalu: Tamassy G. gy. — Nagyvárad: Nyiri G. Racek F. Ember I. gy. Janky Antal, Huzella A. uraknál. — Nagykároly: Jelinek, Fáieky O. gy. — Nyregyháza: Szopka A. Lederer O. gy. — N. Bányá: Hanzalovits gy. — Szmlyó: Ruszka Ignác és Tarsa. — Tokaj: Reiner D. gy. — B. Ujváros: Taaffer K. — Madarás: Jung K. gy. — Csáth: Székely A. gyógyszer. — S. A. Ujhely: Reichard testvérek és Deutsch Janos. Ruday A. gyógyszerészeknél, valamint minden nagyobb illatszertárban, gyógytárban, drogoistánál és finomabb üzletben és Bécsben a készítőnél I. Bogner gasse Nr. 2.

Kérjük határozottan Dr. POPP gyártmányait és ne fogadjunk másokat.